

Эхэ найхан нутагаа эб хамта мандуулаа!

БУРЯАД ҮНЭН

1921 оной
декабриин 21-нээ
гарана

Бүгэдэ
арадай
газетэ

1995
Октябрь
24
Намарайдунда хүхэгшэн
тахя
барын 30
ВТОРНИК
гарагай 3
№201 (19294)
Газетын сэн
хэлсээтэ.

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ПРАВИТЕЛЬСТВАДА

Буряад Республикын Правительствын ээлжээтэ засаг дарга - Президент - Правительствын дарга Л. В. Потапов үйлдэрилгөө.

Буряад Республикын 9 харын байгша социаль-экономическа байдал ба 1995 оной дүрбэдэхи кварталы илгонууд тухай асуудал үүлэн хаража үзэгдэбэ. Республикын экономикын министрэй уялгануудые үргэлшэ А. И. Мельник тус тусад аригдал хээ.

Буряад Республикада промышленна болон аажан ажахын продукция үйлдэрилгын хэмжээ бүхы үргэлшэ абажа харахада, үйлдэрилгэ байнаар.

Гэбэшье республикын промышленностиин үйлдэрилгэг продукцияин үзэсэн байгша оной 9 харын үзэсэн үзэгдэжэ жэлэй энэ үзэгдэжэ сасуулбал, 19 үзэгдэжэ дээшлээ. Машина үзэсэн ба ой модоной үзэсэн промышленностиин ашаар продукция үйлдэрилгэдэ зарим үзэгдэжэ туйлагдаа.

Мүнөө үбһэ тэжээл нөөсэлхэ, аша гарьяа хуряаха хүдэлмэри нутагуудта ябуулагдажа байна. Республикын колхоз совхозууд, бусадшые предприятиеуд 9 харын үзэсэн үзэгдэжэ жэлэй энэ үзэгдэжэ сасуулбал, мяха үйлдэрилгээ - 3 процентээр, -19, үндэгэ -25, ноһо

үйлдэрилгээ 41 процентээр доошлуулаа.

Республика дотор 290 мянган тонно орооһон, 200 мянган тонно хартаабха, 32 мянган тонно овоц хуряагдахаар багсаагдана. Эдэ тоонууд үнгэрэгшэ жэлэй тоонуудтай адирхуу гээшэ.

Байгша оной январь - сентябрь харануудта 110 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд ашаглалгада оруулагдаа. Энэнь, үнгэрэгшэ жэлэй үеынхитэй сасуулбал, 113 процент болоно.

Хүн зондо эд бараа худалдалгын, хүн зоной ажагуудалай хэрэглэмжэ хангалгын, транспортаар ашаа зөөлгын хэмжээн доошлоо.

Арад зоной ажабайдалай хэмжээн доошолжо үргэлжэлхөөр. Хүн зоной бодото олзо доход, үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, 24,8 процентээр доошолһон байна. Республика доторнай 8,5 мянган ажалгүйшүүд тоологдоно.

Россин Федерациин гүрэнэй засагай зургаануудай болон Буряад Республикын гүрэнэй засагай зургаануудай хоорондохи эрхэ түлөөлэлгэнүүдые амьярлаха талаар экономика хэлсээнүүд баталагдаа.

Россин Федерациин Президентын "Буряад Республикын социаль-экономическа хүгжэлтые дэмжэхэ талаар нэмэлтэ хэмжээнүүд тухай" 1995 оной майн 29-нэй Зарлигтай

зохилдуулан, Буряад Республикын социаль-экономическа хүгжэлтын программа зохиёхо талаар хүдэлмэри ябуулагдажа байнхай.

Буряад Республикын промышленностиин, энергетикын, транспортын министр В. В. Переляев, Республикын хүдөө ажахын министрэй орлогшо П. М. Болонев болон бусад элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн байна.

Буряад Республикын 1995 оной 9 харын бюджетэй гүйсэдхэл тухай асуудал удаань хаража үзэгдэбэ. Республикын финансын министр Г. В. Шлыкова тус асуудалаар элидхэл хээ. Республикын бюджетэ олзо оложо, мүнгэ оруулаха хараа түсэб муртэй байнаар бэелүүлэгдэнгүй. Байгша оной хараа түсэб 74,2 процент дүүргэгдээд байна. Олон районууд республикын бюджетэ мүнгэ оруулаха талаар түсэбөө дүүргэнгүй. Мүнөө дээрээ 18,1 миллиард түхэриг мүнгэн республикын бюджетэ оруулагдаагүй байнаар. Тэдэнэй диилэнхи хубинь Улаан-Үдэ хотын захиргаанда хабаатай.

1995 оной октябриин 1-нэй байдлаар республикын правительство хүн зондоо 231 миллиард түхэриг үритэй болоод байна. Байгша оной июниин 1 болотор салын хүлһэн түлэгдэнхэй.

Республикын бюджетдээ 9 харын туршада 191,3 миллиард түхэриг гаргашалагдаа, энэнь

гаргашалагдахаар хараалагдаһанай 61,5 процент болоно.

Хүтэлбэрилгын зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдтэ дээдын хэмжээнэй салын хүлһые түлэхэ талаар хүдэлмэри зарим министрствэнүүд болон албан зургаануудта ябуулагдаа. Энэнь Россин Федерациин Правительствын 1992 оной декабриин 30-да баталан абтаһан тогтоолтой тааралданагүй гэжэ заседани дээрэ тэмдэглэгдээ.

1995 оной гурбадахи кварталда 262,9 миллион түхэриг мүнгэн хуули бусаар гаргашалагдаа, 20,2 миллион түхэриг мүнгэн үбэршэлэгдөө гэжэ шалгалтаар элирүүлэгдэһэн байна.

Республикын Правительство эдэ зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалнуудта тогтоолнуудые баталжа, элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые усадхаха талаар хэмжээнүүд хараалагдаба.

Удаань "Хүн зоной сээр уһаар хангаха тухай" асуудалаар удаан болзорой программа баталагдаба. Республика дотороо 1996-2005 онуудта бүхы районуудта уһанай ажахын комитедэй бэелүүлхэ программа тодорхойлогдоо. Тус асуудалаар республикын Уһанай ажахын комитедэй түрүүлэгшэ В. С. Молотов элидхэһэн байна. Тус программа Россин Федерациин Уһанай ажахын талаар комитедтэ удаань эльгээгдэжэ, федеральна программада оруулагдаха юм.

Правительствын заседани дээрэ "Буряад Республикын Конституционн Суглаан тухай" асуудал хаража үзэгдөө. Буряад Республикын Үндэһэн Хуулида хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүдые оруулхын тула Конституционн Суглаан бии болгодохо байна. Республикын парламентын - Арадай Хуралай депутатуудай дүрбэнэй гурбан хубиин дуугаар Буряад Республикын Конституцида хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүдые оруулаха тухай шийдхэбэриин абтаад байгаа хаань. Конституционн Суглаан зарлагдаха ёһотой болоно. Конституционн Суглаан 130 хүнһөө бүридэхэ, тус Суглаанай гэшүүд нэгэ жэлэй болзороор нотаг нутагуудһаа хунгагдаха ёһотой юм.

Республикын Правительствын заседани дээрэ "Буряад Республикын муниципальна албан тухай" Буряад Республикын Хуулиин проект тухай, "Бага хэмжээнэй олзын хэрэг эрхилэгшэдые гүрэнэй зүгһөө дэмжэхэ тухай", "Буряад Республикын харьяата газар дээрэ үнэтэ металлнуудые ба шулуунуудые малтан абаха, үйлдэрилхэ ба ашаглаха хэрэгые республикын зүгһөө гуримшуулаха тухай" Буряад Республикын Хуулинуудай проектүүд хаража үзэгдэбэ.

ГУРИДХЭЛДЭ АБАБА

Буряад Республикын Хуулиин комисси Федеральна аһанай Гүрэнэй Дүүмын туршада кандидатуудаар үзэгдэһэн хүнүүд соһоо аригдалахи хоёр кандидадые үзэгдэжэ абата.

Сергеева Цыржима Ивановна, 1957 ондо түрэхэн, Россин Федерациин Дээдэ Хуулинуудай талаар гүрэнэй комитедэй дэргэдэхи гүрэнэй инспекциин ба аттестациин туршада мэргэжэлтэн. Москва ажаһуудаг.

Турпуров Баяр Занаевич, 1965 ондо түрэхэн, "Паром" гэжэ ажаһууһан экономика фирмын генеральна директорэй орлогшо, Улаан-Удэ ажаһуудаг.

Хуулинуудай комиссиин туршада урда тээ болоһон гүрэнэй дээрэ Гүрэнэй Дүүмын туршада кандидатуудаар С. И. Соковикова, Н. Я. Кондаков үзэгдэжэ абтаа гээд газетэдээ үзэгдэжэ хэмди.

Мухар-Шэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой орооһоной тоог дээрэ илангаяа үрэхэнэй тарьяа сэбэрлэдэг, хатаадаг КЗС, ЗАВ түхэлэй түхээрлэгэнүүд, СМ-4 түхэлэй оньһон машинанууд хаадгүй хүдэлгэгдэнэ. Эндэхи тоогой хүдэлмэрилэгшэд үдэр, һүни гэжэ илангүй, шэнэ ургасынгаа орооһо хийдхэжэ, сэбэрлэжэ, туха сүлөөгүй.

Тоогые даагша үнинэй агроном Г. М. Соковикова ажалаа һайн мэдэхэ нүхэр юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: агроном Г.М.Соковикова. С.БАЛДУЕВАЙ фото.

Ургаса хуряалга - 95 ГУРИЛ ЗААТАГҮЙ НӨӨСЭЛХЭ

Таряшанай ажахынуудай Ленинэй нэрэмжэтэ нэгэдэлэй тэжээл бэлэдхэгшэд һүүлэй жэлнүүдтэ мүнгэ зөөрөөр дутагдажа, тоһо, түлишэ худалдажа абаха асуудалай улам хүшэр болошые хаань, бэшэ зүйлэй тэжээлэй хажуугаар витаминтай ногооной гурил нөөсөлхэ хэрэгтэ онсо анхаралаа хандууддаг зандаа. Байгша оной зун энэ сентэй тэжээл бэлэдхэхэе болихо тухай хөөрөлдөөн гараад абаа.

-Витаминтай ногооной гурил бэлэдхэлгэдэ бага бэшэ гаргаша хэгдэдэг, гэжэ нэгэдэлэй орооһоной складые даагша Нестер Изотович Рымарев намтай һаяхан уулзахадаа, мэдүүлэе һэн. - Зүгөөр малшаднай энэ тэжээл заатагуй нөөсөлхэ тушаа һанамжануудаа хэлэжэ байдаг гэшшэ. Илангаяа залуу мал түлжүүлхэдэ ногооной гурил онсо нүлөө үзүүлдэг шуу. Бүхы зүйлэй тэжээл соһоо витаминтай ногооной гурил планарайнгаа талаар нилээд булюу. Ногооной гурилые витаминтай гэжэ дэмы хэлэгдээгүй байхал даа. Энэ жэлэй тэжээл бэлэдхэлгын үедэ малшаднай энэ тэжээл заатагуй нөөсөлхэ тушаа асуудал дахинаа табяа.

Нэгэдэлэй хүтэлбэрилэгшэд зоотехнигүүдтээ, малшадтаяа дахинаа

хөөрөлдэжэ, витаминтай ногооной гурил гаргадаг агрегадаа тэрэ дары хүдэлгэжэ захиалан байна. Эндэ механикүүд Владимир Рыжак, Александр Ивлев, Павел Кушнарев гэгшэд хүдэлбэ. Тэдэнэр мүнөөдэрэй байдлаар 1700 центнер энэ сентэй гурил гэхэ гү, али гранула үйлдэрилжэ гаргаба. Тэрээнһээ гадуур орооһоной холисын 1000 центнер гурил үйлдэрилөө.

- Орооһонойгоо холисын гурилые шанажа эһээгээд, үхэр малдаа эдуюлдэгбди, - гэжэ тэжээл буйлуулагшад мэдүүлнэ. - Бүхэли үбэлдөө манай ажахыда тэжээл буйлууддаг цех хүдэлгэгдэдэг юм. Тиэхэдэ бидэ силос, хэршэгдэһэн голоомон, орооһонойгоо гурил гэхэ мэтэеэ холижо буйлуулаад, һүүлдэнь бэлэн болгогдоһон тэжээлээ тракторай тэргэдэ ашажа, һү һаалин фермэдэ, шахан таргалуулгада табигдаһан малда абашадагбди.

Энэ цехэй механикүүд мүнөө орооһоёо татажа, гурил гаргаха хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхээр.

С. Тюлюкин,
манай штатнабэшэ корр.
Тарбагатайн аймаг.

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ГОРОДСКОЙ, РАЙОННО СОВЕДУУДЭЙ ДЕПУТАДУУДЫЕ ҺУНГАХА ТАЛАА ҺУНГУУЛИИН ОКРУГУУД ТУХАЙ

"Буряад Республикын нютагай өөһэдыгөө хүтэлбэрилгын зургаануудай хунгалта тухай" Буряад Республикын Хууль дэхи статьягай 1-дэхи пункттай зохилдуулан, Буряад Республикын Арадай Хуралай Совет иигэжэ тогтооно:

1. Буряад Республикын городской, районно Советүүдэй депутатуудай хунгалта үнгэргэхэ талаар хунгуулин уадаа округуудай бүридэл ба хилэнүүдые баталха гэбэл:

БАРГАЖАНАЙ РАЙОННО СОВЕТ

Баргажанай хунгуулин 1-дэхи округ

Түбынь - Баргажан тосхон

Хилэнь: Баргажан тосхоной Красноармейскэ, Ленинэй, Дзержинскэ, аха дүүнэр Козулинуудай үйлсэнүүд.

Школьно хунгуулин 2-дохи округ

Түбынь - Баргажан тосхон

Хилэнь: Баргажан тосхоной Калининай, Петефиин нэрэмжэтэ, Советскэ, Партизанска үйлсын 42-дохи номерхоо эсэс хүрэтэр, Гагаринай нэрэмжэтэ үйлсын 89 номерхоо эсэс хүрэтэр гэрнүүд, Лесная үйлсэ.

Октябрьска хунгуулин 3-дахи округ

Түбынь - Баргажан тосхон

Хилэнь: Октябрьска, Кабашовой, Юбилейнэ, Сватощай, Мороковой, Баргажанай, Производственно, Очировай үйлсэнүүд, Партизанска үйлсын 1-дэхи гэрнээ 41-дэхи номерой гэр хүрэтэр, Гагаринай үйлсын 1-дэхи номерхоо 88-дахи номер хүрэтэр, Профсоюзна үйлсэ, "Мелиоратор" гэжэ акционернэ бүлгэмэй хамнабарин ажахы, Нестериха хуурин.

Баргажанай-Адагай хунгуулин 4-дэхи округ

Түбынь - Баргажанай-Адаг тосхон

Хилэнь: Первомайска, Набережна, Оцимигай (тэгшэ номертой гэрнүүд), Баргажанай-Адаг тосхоной Баргажанай үйлсын нэгэдэхи номерой гэрнээ 59-дэхи номер хүрэтэр.

Байкальска хунгуулин 5-дахи округ

Түбынь - Баргажанай-Адаг тосхон

Хилэнь: Оцимигай үйлсын (тэгшэ номертой гэрнүүд), Баргажанай үйлсын 61-дэхи номерхоо эсэс хүрэтэр номертой гэрнүүд, ой модоной зоно, Баргажанай-Адаг тосхоной аэропорт, Максимиха хуурин, турбазанууд, пансионатууд, Хүрбэлиг, Шэбэрхы, Монахово, Хилмэн Хуули тосхонууд, Ушкашин олтирогууд, Катунь хуурин.

Шанталагай хунгуулин 6-дахи округ

Түбынь - Баргажанай-Адаг тосхон

Хилэнь: Баргажанай-Адаг тосхоной Пушкинай, Когальнидмин, Тюленинэй үйлсын 1, 2-дохи гэрнээ 24, 25-дахи номерой гэр хүрэтэр, Черняховскиин үйлсын тэгшэ номертой гэрнүүд.

Восточно хунгуулин 7-дохи округ

Түбынь - Баргажанай-Адаг тосхон

Хилэнь: Баргажанай-Адаг тосхоной Черняховскиин үйлсын тэгшэ бэшэ номертой гэрнүүд, Тюленинэй үйлсын 26, 27-дохи номерхоо эсэс хүрэтэр, тосхоной ой модоной зоно.

Адамовска хунгуулин 8-дахи округ

Түбынь - Адамово хуурин

Хилэнь: Адамово, Зорино, Макарино, Гусиха, Горячий источник хууринууд, Журавлиха тосхон, коопзверопромхозой ан үсхэбэрилдэг фермын микрорайонууд, райпищеккомбинадай, мелиораторнуудай, Баргажан тосхоной мехлесхозой лесопитомнигой микрорайонууд, пионерүүдэй "Космос" лагерь.

Шитханай хунгуулин 9-дэхи округ

Түбынь - Шитхан хуурин

Хилэнь: Шитхан, Шапеньково хууринууд, аэропорт, Суворовой, Гордеевэй фермерскэ ажахынууд.

Үрөөгэй хунгуулин 10-дахи округ

Түбынь - Үрөө хуурин

Хилэнь: Үрөө, Бага-Үрөө хууринууд

Эвенкиүүдэй хунгуулин 11-дэхи округ

Түбынь - Суво хуурин

Хилэнь: Суво, Бодон, Дүшэлэн хууринууд.

Юбилейнэ хунгуулин 12-дохи округ

Түбынь - Юбилейнэ тосхон

Хилэнь: Юбилейнэ, Онбо тосхонууд

Баянголой хунгуулин 13-дахи округ

Түбынь - Баянгол хуурин

Хилэнь: Баянгол, Хара-Улан хууринууд, "Баянгол" ОКХ-гай малшадай байранууд.

Улаанай хунгуулин 14-дэхи округ

Түбынь - Улаан хуурин

Хилэнь: Улаан, Лугшахаан, Яаригта, Сухая хууринууд, Улаанай колхозой малшадай байранууд.

Хилганын хунгуулин 15-дахи округ

Түбынь - Хилгана хуурин

Хилэнь: Хилгана, Борогол, Үржэл, Соёл хууринууд, Хилганын колхозой малшадай байранууд.

БАУНТЫН РАЙОННО СОВЕТ

Түбэй хунгуулин 1-дэхи округ

Түбынь - Багдарин хуурин

Хилэнь: Багдарин хууринай Ленинэй үйлсын (тэгшэ бэшэ номертой гэрнүүд) эхинһээ Морозовой үйлсэ хүрэтэр, Морозовой үйлсэһөө (тэгшэ бэшэ номертой гэрнүүд) горхон хүрэтэр, Зеленая, Заречнэ үйлсэнүүд, "Остров" микрорайон.

Подгорно хунгуулин 2-дохи округ

Түбынь - Багдарин хуурин

Хилэнь: Багдарин хууринай Ленинэй үйлсын (тэгшэ номертой гэрнүүд) хууринай эхинһээ Морозовой үйлсэ хүрэтэр, Морозовой үйлсын эхинһээ (тэгшэ бэшэ номертой гэрнүүд) Ленинэй үйлсэ хүрэтэр.

Приречнэ хунгуулин 3-дахи округ

Түбынь - Багдарин хуурин

Хилэнь: Багдарин хууринай Ленинэй үйлсын тэгшэ бэшэ номертой гэрнүүдэй Морозовой үйлсэһөө эсэс хүрэтэр, Морозовой үйлсэ (тэгшэ номертой гэрнүүд) горхон хүрэтэр, Багдарин станци.

Геологическа хунгуулин 4-дэхи округ

Түбынь - Багдарин хуурин

Хилэнь: Морозовой үйлсын эхинһээ (тэгшэ номертой гэрнүүд) Ленинэй үйлсэ хүрэтэр, Ленинэй үйлсын (тэгшэ номертой гэрнүүд) эсэс хүрэтэр, "Мост" микрорайон, Багдарин хууринай материально-техническэ хангалын предприятиян байрын гэрнүүд.

Ауниковско хунгуулин 5-дахи округ

Түбынь - Маловск тосхон

Хилэнь: Маловск тосхоной Центральна үйлсэ (тэгшэ номертой гэрнүүд), аэропорт.

Горняцка хунгуулин 6-дахи округ

Түбынь - Маловск тосхон

Хилэнь: Маловск тосхоной Центральна үйлсэ (тэгшэ номертой гэрнүүд), Троицко тосхон.

Севернэ хунгуулин 7-дохи округ

Түбынь - Севернэ тосхон

Хилэнь: Севернэ тосхон, Бага Амалат хуурин, Антосе-Адагай метеостанци.

Амаладай хунгуулин 8-дахи округ

Түбынь - Монгой тосхон

Хилэнь: Монгой, Байса, Бугунда, Торм, Россошино тосхонууд.

Витимэй хунгуулин 9-дэхи округ

Түбынь - Романовка хуурин

Хилэнь: Романовка хуурин.

Джилындын-Адагай хунгуулин 10-дахи округ

Түбынь - Джилындын-Адаг тосхон

Хилэнь: Джилындын-Адаг, Варваринск, Карафтит, Сихилен тосхонууд

Уакидай хунгуулин 11-дэхи округ

Түбынь - Уакит тосхон

Хилэнь: Уакит, Бусани, Цицикан, Дээдэ-Цицикан, Окунево, Баунт, Горячий Ключ тосхонууд, Баунтын курорт, Уя метеостанци.

БЭШҮҮРЭЙ РАЙОННО СОВЕТ

Түбэй хунгуулин 1-дэхи округ

Түбынь - Бэшүүр тосхон

Хилэнь: Бэшүүр хууринай Советскэ үйлсын 49, 64-дэхи гэрнүүдхээ эхилээд эсэс хүрэтэр, Гагаринай, Краснопартизанска үйлсэнүүдэй 159, 172-дохи гэрнүүдхээ, 197, 210-дахи гэрнүүд хүрэтэр, Октябрьска үйлсын 88, 97-дохи гэрнүүдхээ 126, 143-дахи гэрнүүд хүрэтэр, Ленинэй үйлсын 204, 211-дэхи гэрнээ эсэс хүрэтэр, Тюрюхановай үйлсын 37, 42-дохи гэрнүүдхээ 61, 68-дахи гэрнүүд хүрэтэр, Соломенниковой үйлсэ, Первомайска, Октябрьска переулогууд.

Ленинскэ хунгуулин 2-дохи округ

Түбынь - Бэшүүр хуурин

Хилэнь: Бэшүүр хууринай Ленинэй үйлсын 1, 2-дохи гэрнээ 202, 209-дэхи гэрнүүд хүрэтэр, Тюрюхановай үйлсын 1, 2-дохи гэрнээ 35, 40-дэхи гэрнүүд хүрэтэр, Краснопартизанска үйлсын 1, 2-дохи гэрнээ 157, 170-дахи гэрнүүд хүрэтэр, Октябрьска үйлсын 1, 2-дохи

гэрнээ эхилээд, 95, 96-дахи гэрнүүд хүрэтэр.

Калининска хунгуулин 3-дахи округ

Түбынь - Бэшүүр хуурин

Хилэнь: Бэшүүр хууринай Калининай үйлсэ дохи гэрнээ 107, 98-дахи гэрнүүд хүрэтэр, Молодцовай үйлсэнүүдэй 63, 70-дахи гэрнээ эхилээд эсэс хүрэтэр, Смоиной, Мартын Энергетигүүдэй, Краснопартизанска үйлсэнүүдэй 212-дохи гэрнээ эхилээд, эсэс хүрэтэр, Октябрьска 145, 128-дахи гэрнүүдхээ эхилээд үйлсын эсэс хүрэтэр, Молодэжно, Пушкинай, Мостовая, Темная, Береговая үйлсэнүүд, Калининска переулук.

Заводской хунгуулин 4-дэхи округ

Түбынь - Бэшүүр хуурин

Хилэнь: Бэшүүр хууринай Олимпийскэ, Центральна, Заводской, Набережна, Горькиин, Советскэ, Солнечно үйлсэнүүд, Калининай үйлсэнүүдэй 100-дахи гэрнээ эхилээд эсэс хүрэтэр.

Кировскэ хунгуулин 5-дахи округ

Түбынь - Бэшүүр хуурин

Хилэнь: Бэшүүр хууринай Кировэй, Мостоваяй үйлсэнүүд, Коммунистическэ үйлсын 1, 2-дохи гэрнээ эхилээд 55, 48-дахи гэр хүрэтэр, Набережна, Афины үйлсэнүүд.

Советскэ хунгуулин 6-дахи округ

Түбынь - Бэшүүр хуурин

Хилэнь: Бэшүүр хууринай Центральна, Садовод дүү Федотовуудай, Подгорно, Типографска, Школьно үйлсэнүүд, Петровой үйлсын 1, 2-дохи гэрнээ 105, 108-дахи гэр хүрэтэр, Свердловэй үйлсын 1, 2-дохи гэрнээ 109, 110-дахи гэр хүрэтэр, Коммунистическэ үйлсын 57, 50-дахи гэрнүүдхээ 302-дохи гэр хүрэтэр, Медицинскэ үйлсэ, Переулук.

Коммунистическэ хунгуулин 7-дохи округ

Түбынь - Бэшүүр хуурин

Хилэнь: Бэшүүр хууринай Коммунистическэ үйлсын 303, 304-дэхи гэрнээ эсэс хүрэтэр, Петровой үйлсын 110-дахи гэрнээ эсэс хүрэтэр, Рабочая, Мира, Школьного, Ключевская, Юбилейнэ үйлсэнүүд, Свердловэй үйлсын 111, 112-дохи гэрнээ эсэс хүрэтэр, Пионерскэ переулук.

Охин-Булагай хунгуулин 8-дахи округ

Түбынь - Охин-Булаг хуурин

Хилэнь: Охин-Булаг, Хуушан-Булаг хууринууд, Западна хунгуулин 9-дэхи округ

Түбынь - Топко хуурин

Хилэнь: Топко, Подгорно, Дабаан, Эмэ, Баян хууринууд, Харлан тосхон, Дунда-Харлан хууринууд.

Хёлгын хунгуулин 10-дахи округ

Түбынь - Петропавловка хуурин

Хилэнь: Дээдэ-Мангирта, Доодо-Мангирта, Петропавловка, Покровка, хүдэтэ хууринууд.

Елэнэй хунгуулин 11-дэхи округ

Түбынь - Елэн хуурин

Хилэнь: Елэн, Хаяан хууринууд.

Хирээтын хунгуулин 12-дохи округ

Түбынь - Дунда-Хирээтэ хуурин

Хилэнь: Ара-Хирээтэ, Сухой Ручей, Дунда-Хууринууд.

Бага -Хунилын хунгуулин 13-дахи округ

Түбынь - Бага-Хунила хуурин

Хилэнь: Бага-Хунила хуурин.

Новосретенскын хунгуулин 14-дэхи округ

Түбынь - Новосретенскэ хуурин

Хилэнь: Новосретенскэ, Мотня, Гутай хууринууд.

Шэбэртын хунгуулин 15-дахи округ

Түбынь - Шэбэртэ хуурин

Хилэнь: Шэбэртэ, Дабаата, Шанага, Аманга хууринууд.

Буйска хунгуулин 16-дахи округ

Түбынь - Буй хуурин

Хилэнь: Посели, Слобода, Буй, Узкий Луг хууринууд, Заганай-Адаг тосхон.

Потанинска хунгуулин 17-дохи округ

Түбынь - Потанино хуурин

Хилэнь: Потанино, Хонхоло хууринууд.

БАЯН РАЙОННО СОВЕТ

Түбэйн хунгуулин 1-дэхи округ
 Хилэнь: Армаг, Наран, Алцаг хууринууд.

Түбэнь - Армаг хуурин
 Хилэнь: Армаг, Наран, Алцаг хууринууд.

Түбэнь - Доодо-Тори хунгуулин 2-дохи округ

Түбэнь - Доодо-Тори хуурин
 Хилэнь: Хулдаад, Шартыкей, Доодо-Тори хууринууд.

Түбэнь - Оёор хунгуулин 3-дахи округ

Түбэнь - Оёор хуурин
 Хилэнь: Оёор, Тохой, Дээдэ-Тори, Уулзар хууринууд.

Түбэнь - Бургалтайн хунгуулин 4-дэхи округ

Түбэнь - Доодо-Бургалтай хуурин
 Хилэнь: Зэлтэр, Тэнгэрэг хууринууд, Мельница, Доодо-Бургалтай, Дээдэ-Бургалтай хууринууд.

Түбэнь - Гэгээтэй хунгуулин 5-дахи округ

Түбэнь - Гэгээтэй хуурин
 Хилэнь: Булаг, Баян, Гэгээтэй, Бага-Наран хууринууд.

Түбэнь - Петропавловка хунгуулин 6-дахи округ

Түбэнь - Петропавловка хуурин
 Хилэнь: Петропавловка хууринай Калининой, Мухомовой, Ербановой, Балтахиновой, Тимирязевой, Мухомовой, Колхозно, Профсоюзна, Рокоссовскиин, Мухомовадай, Промышленна, Красноармейскэ, Механизаторска, Солнечно, Первомайска, Мухомовэй, Степной, Доржи Банзаровой, Байкальска, Мухомовийн (Д. Банзаровой үйлсэ хүрэтэр), Зэдын, Молодёжно үйлсэнүүд.

Түбэнь - Петропавловка хунгуулин 7-дохи округ

Түбэнь - Петропавловка хуурин
 Хилэнь: Петропавловка хууринай Ленинэй үйлсэ Терешковагай үйлсэ хүрэтэр), Пионерскэ, Мухомовскиин, Горькиин (Д. Банзаровой үйлсэһөө), Спортна, Полевая, Трудовая, Рабочая, Спортивна, Мухомовуудай, Октябрьска, Лесная, Зиминэй, Кировэй, Мухомовийн, Свободын, Комсомольско, Нагорно, Молодёжна, Советскэ үйлсэнүүд.

Түбэнь - Петропавловка хунгуулин 8-дахи округ

Түбэнь - Петропавловка хуурин
 Хилэнь: Петропавловка хууринай Свердловэй үйлсэ Терешковагай үйлсэ хүрэтэр), Стадионно, Ранжуровой, Мухомовой, Береговая, Леоновой, Школьно, Терешковагай, Мухомовой, Рукавишниковой, Новая, Королёвой, Мухомовийскэ, Восточно, Мелиораторнуудай, Мухомовскиин, Кооперативна үйлсэнүүд, Заводской блок.

Түбэнь - Ушөөтэй хунгуулин 9-дэхи округ

Түбэнь - Петропавловка хуурин
 Хилэнь: Ленинэй үйлсэ (Терешковагай үйлсэһөө), Свердловэй, Подгорно, Речная, Луговая, Мухомовийн, Лазогой үйлсэнүүд, Доодо-Ушөөтэ хуурин.

Түбэнь - Дээдэ-Ушөөтэй хуурин
 Хилэнь: Дээдэ-Ушөөтэй, Сагаатай хууринууд.

Түбэнь - Белоозерско хунгуулин 11-дэхи округ

Түбэнь - Белоозерск хуурин
 Хилэнь: Белоозерск хуурин, Тасархай, Ньюты хууринууд.

Түбэнь - Дэрэстэй хунгуулин 12-дохи округ

Түбэнь - Дэрэстэй хуурин
 Хилэнь: Зарубино, Дэрэстэй хууринууд, Хужар станок.

Түбэнь - Загагарайн хунгуулин 13-дахи округ

Түбэнь - Зэдэ тосхон
 Хилэнь: Зэдэ тосхоной Геологическа, Коммунистическэ, Пролетарска, Трактова, Спортна, Комсомольско, Ербановой, Гастеллын, Профсоюзна, Садово, Степной, Красноармейскэ, Мухомовой, Школьно, Пионерскэ, Новая, Ключевской, Мухомовой, Советскэ, Барилгашадай, Выборгскэ, Торговая хууринууд, Комсомольский, Степной переулогууд.

Түбэнь - Комсомольско хунгуулин 14-дэхи округ

Түбэнь - Зэдэ тосхон
 Хилэнь: Зэдэ тосхоной офицернүүдэй байрын блок.

Түбэнь - Ёнхор хунгуулин 15-дахи округ

Түбэнь - Ёнхор хуурин
 Хилэнь: Ёнхор, Бооцо, Дээдэ-Ёнхор, Сагаан-Ухан хууринууд.

Түбэнь - Борьёо хунгуулин 16-дахи округ

Түбэнь - Борьёо хуурин
 Хилэнь: Борьёо, Инзагата хууринууд.

Түбэнь - Эгэтэ хуурин
 Хилэнь: Эгэтэ, Поперечнэ хууринууд.

Түбэнь - Мужыхын хунгуулин 4-дэхи округ

Түбэнь - Мужыха хуурин
 Хилэнь: Улзытэ хуурин, Мужыха тосхон.

Түбэнь - Комсомольско хунгуулин 5-дахи округ

Түбэнь - Комсомольско хуурин
 Хилэнь: Комсомольско, Гоондо хууринууд.

Түбэнь - Улаан-Яруунын хунгуулин 6-дахи округ

Түбэнь - Нархата хуурин
 Хилэнь: Нархата хууринай Улаан-Яруунын, Доржиевай, Полевая, Сельскэ, Сампиловой, Бартан-Базарай, Цыдыповэй үйлсэнүүд, Первомайска үйлсын 148, 155-дахи гэрһээ 250, 251-дэхи гэрнүүд хүрэтэр, Клубна переулук, Үхэр хуурин, Гарам тосхон.

Түбэнь - Нархата хуурин
 Хилэнь: Нархата хууринай Юбилейнэ, Солнечно, Молодёжно, Нагорно, Василенкын үйлсэнүүд, Буряадай 60 жэлэй, Дорожно (Матросовой үйлсэ хүрэтэр), Строительна, Мелиоративна, Бодеевэй (Советскэ үйлсэ хүрэтэр) үйлсэнүүд, Юбилейнэ, Таёжно переулогууд, Микрорайон.

Түбэнь - Нархата хуурин
 Хилэнь: Нархата хууринай Матросовой, Краснопартизанска, Комсомольско, Трофимовой, Яруунын, Гастеллын үйлсэнүүд.

Түбэнь - Нархата хуурин
 Хилэнь: Нархата хууринай Первомайска үйлсын 146, 153-дахи гэрнүүдһээ Гагаринай үйлсэ хүрэтэр, Үдын, Производственно, Школьно, Больнична, Бодеевэй (Советскэ үйлсэ хүрэтэр), Советскэ, Октябрьска үйлсэнүүд, Совхозно, Дорожно переулогууд.

Түбэнь - Нархата хуурин
 Хилэнь: Нархата хууринай Первомайска үйлсын 1, 2-дохи гэрһээ Гагаринай үйлсэ хүрэтэр, Восточно, Целиннэ, Лесная, Речная, Сосновско, Гагаринай, Номтоевой үйлсэнүүд, Кабельна переулук, Домно хуурин.

Түбэнь - Тулдуун тосхон
 Хилэнь: Тулдуун, Шэрэнги тосхонууд.

Түбэнь - Гүндэ тосхон
 Хилэнь: Гүндэ тосхон.

Түбэнь - Озёрнын хунгуулин 13-дахи округ

Түбэнь - Озёрно тосхон
 Хилэнь: Озёрно, Хорго тосхонууд.

Түбэнь - Иисэнгэ хуурин
 Хилэнь: Иисэнгэ хуурин.

Түбэнь - Тэлэмбэ хуурин
 Хилэнь: Тэлэмбэ хуурин, Целиннэ тосхон.

ЗАГАГАЙН РАЙОННО СОВЕТ

Түбэнь - Загагарай тосхон
 Хилэнь: Загагарай тосхоной Ленинэй, Серовой, Громовой, Комсомольско, Аносовой, Строительна, Солнечно, Гагаринай, Лесная, Кооперативна, Рабочая, Коммунистическэ, Садово, Производственно үйлсэнүүд, Светлый, Южный переулогууд, Тоодогто хуурин.

Түбэнь - Загагарай тосхон
 Хилэнь: Загагарай тосхоной Заречнэ, Дорожно, Подгорно, Восточно, Дачна, Профессиональна, Луговая, Юбилейнэ, Сосново, Мира, Таёжно, Новая, Октябрьска, 2-дохи Октябрьска, Первомайска, Буряадай 50 жэлэй, Коммунальна, Подкаменна, Севернэ, Транспортна, Ново-Железнодорожно, Пионерскэ, Верхне-Нагорно, Партизанска, Советскэ, Трактова, Театральна, Карьернэ үйлсэнүүд, Молодёжно, Зеленый, Мелиоративна переулогууд, 5701, 5690-дэхи километрэй гэрнүүд.

Түбэнь - Онохой тосхон
 Хилэнь: Онохой тосхоной Юбилейнэ, Трактова, Серовой, Гагаринай, Терешковагай, Пионерскэ, Красная Горка, Широкая, Барилгашадай, Мира, Нагорно, Первомайска, Петровой үйлсэнүүд, Широкий переулук.

Түбэнь - Бэрээнэй-Адаг хунгуулин 4-дэхи округ

Түбэнь - Бэрээнэй-Адаг хуурин
 Хилэнь: Онохой тосхоной, Береговая, Үдын, Международна, Королёвой, Сплавная, Советскэ, Подгорно, Восточно, Пролетарска, Гаражна, Луговая, Степная Дорожно, Дамбова үйлсэнүүд, Советскэ, Пролетарска, Луговой, Степной переулогууд, Дэрээнэй-Адаг хуурин, Серовой блок-пост.

Түбэнь - Онохой тосхон
 Хилэнь: Онохой тосхоной Школьно, Октябрьска, Трудовая, Проточно, Лесная, Железнодорожно, Путейскэ, Южнэ, Солнечно, Озёрно үйлсэнүүд, Школьно, Стрелкэ, Кооперативна, Станционно переулогууд, 49-дэхи почтын хайрсаг, 5673-километрэй гэрнүүд, Солнечно, Таёжно тосхонууд.

Түбэнь - Доодо-Тайлса тосхон
 Хилэнь: Онохойн тосхоной Промышленна, Мостовая, Новая, Рабочая, Космонавтнуудай, Мысовая, Западна, Родниковая, Карьернэ, Ключевская үйлсэнүүд, Рабочий, Родниковый переулогууд, Доодо-Тайлса тосхон.

Түбэнь - Новоильинск тосхон
 Хилэнь: Новоильинск тосхоной, Ленинэй, Тугутовой, Комсомольско, Тулаевой, Таёжная, Советскэ, Набережна, Станционно, Вокзальна, Залинейнэ, Озерно, Цыреновэй, Костроминай, Зональна, Береговая, Новая үйлсэнүүд, Дархита хуурин.

Түбэнь - Новоильинск тосхон
 Хилэнь: Новоильинск тосхоной Кудряшовой, Молодежно, Солнечно, Юбилейнэ, Дорожно, Новосибирскэ, Полевая, Октябрьска, Шпалозаводская, Линеинэ, Железнодорожно, Заречнэ, Заводская, Мира, Октябрьин 60 жэлэй үйлсэнүүд, Полевой переулук.

Түбэнь - Элхи тосхон
 Хилэнь: Элхи тосхон, Шэнэ-Бууса хуурин, Шулуутай -1 километр.

Түбэнь - Шэнэ-Бэрээнэй хунгуулин 10-дахи округ
 Хилэнь: Шэнэ-Бэрээн хууринай Русинай, Школьно, Терешковагай, Юбилейнэ, Октябрьска, Песчаная, Молодежно, Лесная үйлсэнүүд.

Түбэнь - Шэнэ-Бэрээн хуурин
 Хилэнь: Шэнэ-Бэрээн хууринай Ленинэй, Киселевой, Заречнэ, Колхозно, Леоновой, Пироговой, Рабочая, Коммунистическэ, Береговая үйлсэнүүд.

Түбэнь - Хуушан-Бэрээн хунгуулин 12-дохи округ

Түбэнь - Хуушан-Бэрээн хуурин
 Хилэнь: Хуушан-Бэрээн, Шабар хууринууд, Атхатай тосхон.

Түбэнь - Татарский Ключ тосхон
 Хилэнь: Татарский Ключ, Шулуутай - 24 километр, Шулуутай - 3 километр тосхонууд, Тарбагатайка хуурин.

Түбэнь - Эрхирэг хуурин
 Хилэнь: Эрхирэг, Хуушан Онохой, Асагад, Первомаевка, Петропавловка, Онохой-Шэбэр, Добо-Ёнхор, Арьбажал, Хара-Шэбэр, Шулуута хууринууд.

Түбэнь - Горхон тосхон
 Хилэнь: Горхон тосхон, Ташалан, Мухар-Тала, Тарбагатай, Наран, Хара-Хүтэл хууринууд, Кижка станци.

Түбэнь - Унэгэтэй хуурин
 Хилэнь: Унэгэтэй, Шэнэ-Хүрбэ, Хуушан-Хүрбэ, Ангир хууринууд.

ЗАХААМИНАЙ РАЙОННО СОВЕТ

Түбэнь - Санага хуурин
 Хилэнь: Далахай, Утаата, Санага хууринууд.

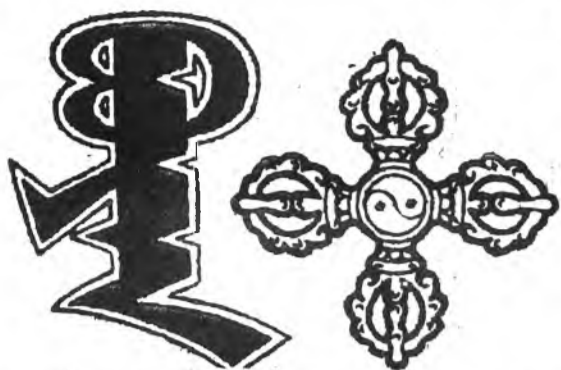
Түбэнь - Шара-Азарга хуурин
 Хилэнь: Ёнгорбой, Шара-Азарга, Хужар, Нурта, Дүтэлүүр хууринууд.

Түбэнь - Цахир хуурин
 Хилэнь: Цахир, Ехэ-Цахир, Үлэнтэ, Зүүн-Адаг хууринууд.

Түбэнь - Баянгол тосхон
 Хилэнь: Баянгол тосхон, Борто, Мэлэ хууринууд.

Түбэнь - Хамни хуурин
 Хилэнь: Хамни, Бүргэ, Хуртага, Бургалтайн-Адаг хуурин.

Түбэнь - Улэгшэн хуурин
 Хилэнь: Михайловка, Харацай, Улэгшэн хууринууд.

BUJIAN

Ум Маани Бадмээ Хум

"Буряад үнэн" сонин болон Россин Буряад шажантай тус захиргаанай үмэн тус хуудаһан хара нэгэ удаа хэлбэ гарадаг.

Октябрь 1995

(Урдахи хэшээл июлиин 28-да гараа)

"ҮДЭР БҮРИИН ДАЯАН БИСАЛГАЛАЙ УНШАЛГА" ТУХАЙ ТИНЛЭЙ БАГШЫН ТАЙЛБАРИ 5-дахи хэшээл ДОЛООН ҮЕТЭ ЗАЛЬБАРАЛ

"Бэе, хэлэ, сэдхэлээ түбшэн номгоноор залажа, хунаан мүргэнэб. Бодотоор болон сэдхэлээрээ үглигэ үргэл түхээн баринаб. Хэр ургаа хэһэн нүгэл хилэнсээ наманшалжа, хамаг амитанай буянгыне даган баясанаб. Сансарын барагдан үнгэртэр энэ орондо оршон үлэжэ, бидэнэрэй тухын тула Номой Хүрдэ эрьюулэн соёрхо. Хамаг буянгаа дээдэ боди сэдхэлдэ зорюулан хүзэнэб".

Долоон үетэ зальбарал болбол буян хуряаха, хирэ баршадаа арилгаха ном бүтээлэй тухай онол арга мүн болоно.

Нэгэдэхи үенъ хунаан мүргэлгэ болоно. хунаан мүргэхэ ябадал хадаа омог дээрэлхүү сэдхэлэе усадаха зорилготой юм. Омог дээрэлхүү сэдхэл болбол окуун ухаанай эрхим шата туйлаха, эрдэм мэдэсэ олохо зам дээрэ ушардаг эгээл горитой хаад түбэгүүдэй нэгэн болоно. Жэшээнь, ямар нэгэн хургаал, зүбшэл дуулахадаа: "Би өөрөө хуу мэдэнэб. Шагнаха дургагүйб", гэжэ абаһаар лэ бээ дээгүүр абаха зан гаргаадхидатта.

"Уулын оройдо юунше ургадаггүй. хайхан сээгүүд, ургамалнууд хадын хормойдо ургадаг", гэжэ Богдо Атиша хэлэһэн юм. Бээрхүү сэдхэлэе, уулын оройдо адли, кубхай хоохон байдаг шуу. Харин номгон даруу хүнэй сэдхэлдээ хайн хайхан нанал хүсэлүүд халбаран мандадаг байха юм.

Бээерээ, хэлээрээ, сэдхэлээрээ гэхэ гү, али нимэ гурбан янзаар хунаан мүргэдэг байха юм. Бээерээ гүйсэдөөр, мүн хахадаар хунаан мүргэдэг гурим бии. Хахадаар хунаан мүргэхэдөө, үбдэгэлдөө, гараараа газар тулажа, сохоороо газар мүргэхэ ёһотой. Тийхэдээ урда тээн хойр альгааа хабсараад (наманшалаад), түрүүн толгойнгоо оройдо, нидхэнүүдэйнгээ хоорондо, хоолойдо, зүрхэндөө удаа удаагаар хүргэхэ ёһотой. Оройдоо хүрэхэдөө, Бурхан багшын толгойн оройдо хүрэхэ шалтагаан байгууланат. Магнайдаа хүрэхэдөө - Бурхан багшын бээдэ, хоолойдоо хүрэхэдөө - Бурхан багшын хэлэндэ, зүрхэндөө хүрэхэдөө - Бурхан багшын сэдхэлдэ хүрэхын шалтагаан байгууула гээшэт. Оңдоогоор хэлбэл, хунаан мүргэхэдөө, оршолонгой үндхэнүүдэе отоло хаяна ха юмта. Хүд дээрээ бодохо үедэтай, Бурхан багшын боди хотогой үүдэн урдатнай сэлэгдэнэ

бшуу. (Монгол бэшгээр барлагдаһан урданай зарим номууд соо Бурхан багшын хэлэн гэхынорондо Бурхан багшын зарлиг гэдэг. - Оршуулагшын ажагалаат).

хунаан мүргэхэдэ, хүндэ алишье талаараа аша тунатай юм. Түбэд зондо зуу мянга дахин хунаан мүргэхэ заншал бии юм. Хунаан мүргэхэ бүтээл намда ехэ тунатай байгаа һэн. Даяандаа хуухымни урда тээ Далай-ламын гэгээнтэн зуу мянга дахин хунаан мүргэхьени намда дурадхалан байгаа. Омог дээрэлхүү зангаа усадаха ябадаламни энэ бүтээл туһалаа. һүүлээрнь гурбан жэл соо эмшэндэ бээ үзүүлхэ хэрэг гараагүй. Үбшэһөө халахада, энэ тон хайн хорилго дадхал болоно. Тунатайше, хүнгэншье. Тэрэһөө гадна удхань гүн гүнзэгы. хунаан мүргэхэ зуураа тарни, маанья дабтаха, бисалгал бүтээл хэжэ аргатай байхат. Удаа ушарынь, гуримынь мэдэжэ, хунаан мүргэхэдэтай, танай бэе, хэлэ, сэдхэл нэгэ доро хүдэлжэ, окуун ухаанай бисалгал бүтээл хэнэ ха юмта. Гүйсэдөөр хунаан мүргэхэдөө, газар дээрэ гүйсэдөөр хунаан хэбтээд мүргэдэг гээшэ. Энэ бээдэ бүришье тунатай хорилго дадхал мүн.

Хэлээрээ хунаан мүргэхэ тухай хөөрхүү. "Бурхандаа, Номдоо, Бурхан хубарагуудтаа мүргэнэб", гэжэ хэлээрээ дабтанат. хунаан мүргэхэ гээшэ хүндэлһэн, һүгэдэлһэн удхатай юм бээ. Оңдоогоор хэлэхэдэ, ехэ эрдэмтэй хүниэ та хүндэлэ ха юмта. Тэрэһэй эрдэмдэ орхоодо, танай эрдэм хураагүй бага болоно. Түгэс эрдэмтэниэ хүндэлжэ мүргэхэдөө, омог дээрэлхүүтэй зүндөө талиишаха.

Сэдхэлээрээ хунаан мүргэлгэ. Энэ ушарта мүргэлһэн бурхандаа, багшадаа хандажа: "Эрхим түгэс шэнжэ шанар бээлүүлжэ ябаһанайтнай түлөө танда хунаан мүргэнэб", гэжэ досоогоо хэлэнэт. Мүн нүгэл хилэнсгээ һалан хахасаха хэрэгтэ хунаан мүргэлгэ шухала юм.

Долоон гешүүнтэ зальбаралай хоёрдох хойр гээл, бодотоор болон сэдхэлээрээ үглигэ үргэл түхөөн барилга мүн. Ушарынь, тус зальбарал буян хуряаха гол зорилготой болоод, боди хотог олохо талаар эрхим бээлэхэл болоно. Жэшээлэн хэлбэл, баян ургаса абаха гэхэдэ, таанад урид таряалангаа сээрлэхэ ёһотойт. Иимэ шалтагаан байгуулангүй, таанад ургасаа хуряажа шадахагүйт. Нэгэдэхи шатань гээлэ, шулуу болон ургасада хаад болохо бүхы юумые

хуряаха ябадал болоно. Тэрэһөө эрхим окуун бодолой бүтээл бээлүүлхэдэ, жэшээнь, хунаан мүргэхэдөө, боди хотог олохо доо хаад болодог омог дээрэлхүү зан гэхэ мэтэ нүгэл хилэнсые арилганат гэхэ гү, али сэдхэлэйнгээ таряалангыне сээрлэнэ ха юмта.

Сэдхэлэйнгээ "таряалангыне" бээлэхэ хоёрдох шатань гээл, үглигэ үргэл түхөөн барилга болоно. Энэһэй ашаар "таряалангаа" уһална гээшэ бээт. Хэрбээ Бурхантай Ном миин шагнаад, буян хуряагаагүй хаа, танай таряалан хуурай зандаа үлэхэ. Хуурай газарта ямаршье үрэхэ тарьяа һаатнай, ургажа гарахагүй юм бээ.

Хоёр янзын үглигэ үргэл байдаг. Нэгэдэхи, бодото үргэл үглигэ гэхэ гү, али Бурхан багшын дүрэ хүрэгтэ сээсэг, үрэ жэмэс, эдэһэй дээжэ гэхэ мэтые үргэдэт. Энэһэй ашаар Гурбан Эрдэнидэ - Бурхандаа, Номдоо, Бурсан хубарагуудтаа үргэл үглигэ барина ха юмта. Тиймээһээ гээтэ Бурхан багшын дүрэ хүрэгтэй байха ёһотой. Түрүүн гэр соогоо дуган байгуулаад, хожомынь сэдхэл дотороо дугантай болохо гэжэ оролдогты. Гэр соогоо дуган түхээржэ шадаагүй хаа, сэдхэл дотороо байгуулахынь тон хүшэр байха.

Түбэд бүлэ бүхэн гэр соогоо багахан тахил гунгарбаатай байдаг. Бүри тон үгытэйше айлуудта гэрэйн хойморто, эгээл хайхан газарта Бурхантай багахан хүрэгүүдые, захатай Бурхантай зурагуудые, Бурхантай номуудые тахидаг заншалтай. Иимэ тахил гунгарбаа үхибүүдтэ хайн нүлөө үзүүдэг. Энэ тон шухала юумэн. Миини багада Энэдхэгтэ һуудаг, нютагнаа тэрөөдэн гарагша түбээдүүдтэ өөрын гэршые байхагүй. Гээшье гунгарбаатай байхадаа, өөрынгоо гэртэй шэнги байхаш. Хүнүүд Бурхантайнгаа дэргэдэ суглаарад, урданай ехэ багшанар, Бурхан багшын хургаал, бусад

онин юумэн тухай хөөрэдэдэг байгаа.

Газаа талаһаа гэр тиймэ ехэ гоё бээшье хаа, досоогоо тахил гунгарбаатай байхадаа, ольботой дулаан шэнги байдаг. Шэнэ Зеландида би табан жэл байгаа һэм. Газааһаа үзэсхэлэн гоё аад, дотороо зөөри, бараагаар дүүрэншые хаа, хооһотор гэрнүүд тэндэ олон. Жэшээнь, тэндэхи нэгэ хүн гансаараа тон томо байшан соо һуудаг. Теэд намай энэ гэртэ үлэшье гээ һаань, үлэхэгүй һэм. Үлэхэ хүсэлше досоомни би болоогүй бээлэй. Сагаа гол түлэб хаана үнэгэрдэгтэ гэжэ нимэ гэрэй эзэһээ асууадам: "Өөрынгоо гэрһээ ондоо тээгүүр", гэжэ харюусаа. Тэрэ хүн гэртээ юундэ тогтоногүйб гэбэл, досоонь Бурхан тахил үгы ха юм.

Тиймээһээ томо гэртэй аад, сэдхэлээрээ үгытэй байхаар, багахан гэр соохоно аад, сэдхэл түгэс ажагууһанинь дээрэ. Тахилайнгаа урда амһарта сүгсэгтэй байхынь тон шухала. Нэгэ сүгэс соогоо уһа хээд үргэхэ ёһотой. Энэ ехэ тунатай юм. Үглөөгүүр сээр уһа хээд үдэшэ сүгсээс хулаха (уһаа эндэ тэндэ аджаархиха бээшэ, харин дайдада шэнгээхэ гү, али сай, эдэһээ нэмэжэ, бусалгалсахада болохо. Сүгсээс угаагаад, хайса нээрээхэ, хатааха хэрэгтэй. Хатаатар аршангүй дахин уһа хээггүй. - "Арьяа-Баала" нэгэдэхи түбэд багша Ширабай зүбшэл).

Мүн эдэһэйнгээ дээжэ үргэхэ ёһотой. Нютагай ээдэ, сабагуудта үргэл хэхэнь тиймэшье шухала бээшэ. Тон түрүүн Абаралай Орон болодог Гурбан Эрдэнидээ үглигэ бариха, эдээн бүхэнһөө үргэл хэхэ ёһотой. Заримдаа хүнүүд Гурбан Эрдэнидээ үлүүгээр сабагуудые тахижа, үргэл хэдэг. Энэ буруу. Ямаршье хоол эдихэхээ урид Гурбан

Эрдэнидээ үргэхэ ёһотой. Эрдэни болодог Бурхандаа, Номдоо Бурсан хубарагуудтаа, бодотоо сахю усануудтаа зорюулаа эдэһиһээ үргэнэбди. Үргэһэн хүлээн абаад, бидэһээ өөрын - гэжэ бүлөөрөө хамта удаань гэрэл зориулаһан үргэл эдижэ болохо. Хамаг аргаар үргэлжэ энэржэ ябадт "Эдибэт", гэжэ буруушаахагүй.

Үргэл яагаад хэхэ тухай хөөржэ үгэхэ байгаад, хэхэһэй ашаар буддын шажан нэргээһэн ха юмта. Хүн бүрэн үглигэ хэхэ аргатай. Бодотоо хэхэ бодото зүйл үгы бээ, үгыб гэжэ бу ханалта юуншыегүй байбашье, эрхэ үргэл хэхэл аргатай. Тэрэ сэдхэлээрээ "үргэл үглигэ ябадал болоно. Юртэмсэдэ эгээл үзэсхэлэн хайхан хураан ухаандаа нэргээгты. Энэ Бурхан Эрдэнидэ адууна гэжэ бодогты. Өөрынгоо бээ, хэлэ, сэдхэлэе үргэжэ бээ, сэдхэлэе үргэжэ бээ, бодисаданар бусад амитадэ үлүүгээр нигүүлэсэн ха юм. Таанад бээ, хэлэе, сэдхэлэе Бурхандаа, Гурбан Эрдэнидэ үргэхэдөө, энэһэй ашаар амитадэ туһалха зорилго табина ха юмта. Бурханда өөрөө энэ үргэл хэрэгтэй багша амитадэ туһалха хүсэлтэй Юрэнхыдөө, таанад гоё зөөри бүхэниэ сэдхэлэе үргэжэ байнаб гэжэ бодохо Замда ябажа ябатаараа, хайн харахаданшье, Гурбан Эрдэнидэ энэ уула үргэнэб гэжэ хэрэгтэй.

Б. ДОНДОКОВОЙ хэлэһээ оршуулаа Н. БАДМАРИНЧУ БУРЯАД

(Үргэлжэһэлэһын кожон)

ТОБШОХОНООР

Хамба лама Дамба Аюшеев Япондо болохоёо байгаа Азиин бурхан шажантай бага хуралай (АБКМ-эй) сессидэ хабаадахаа октябриин 20-до морилбо.

Японһоо бусаад, Хамба лама Хальмаг ошожо, тус республикын буддын шажантай эмхинүүдэй, ЦДУБ-тай бүри нягта харилсаатайгаар хүдэлдэг болохо

гэхэ зэргын асуудалнуудаар хөөрэддөө хэхэ, зохихо хэлсээ, шийдхэбэринүүдые туйлаха зорилготой.

Ноябриин эхиндэ Хамба лама Энэдхэг морилжо, Дарамсала хотодо Далай ламын үршөөл айлахаалаар байгуулагдаһан Норбулинк гэхэн буддын шажанай гүн

ухаанай асуудалнуудта шэнжэлдэг институт танилсуулгын ёһолодог

Дид-хамба Доржо Цырен ноябриин 5-да Малайзия шажантай Сангхэгэй конференцидэ хабаадаха хараалагданхай.

Россин Буддын шажантай Түбэй

захиргаанда

ХАМТЫН СУГЛААН

Россин Федерациин Буддын шажантай Түбэй захиргаанай дасангуудай... 8-да болоо. Энэ ашрелиин 28-да буддын шажантай суганды дээрэ Түбэй захиргаанай шэнэ захиргаанай, шэнэ хамбын захиргаанай хойшо болоһон бурханын хамтын суглаан болоо.

тээнъ болодоггүй байгаа. Тиймэһээ иигэжэ хамтаараа зүбшэн хэлсэжэ, шухала ш и и д х э б э р и н ү д ы е саашадаашье абабал, аша үрэтэй байха гэжэ онсологдоо. Буддын шажантай гэжэ нэрлэгдэдэг аад, Түбэй захиргаанай (ЦДУБ-ай) мэдэдэ ородоггүй, үргэл хандибай мүнэнһөө тодорхой хубиие Түбэй захиргаанай жасада үгэдэггүй эмхинүүд Улаан-Үдэдэ олон болоо гэжэ тэмдэглэгдээд, эдэ эмхинүүдэй хүдэлмэриие хизаарлан гуримшуулха гэжэ шийдхэгдэбэ. Буддын шажантай Түбэй захиргаанай Москвада байдаг саг үргэлжын түлөөлэгшөөр томилогдонтой дашарамдуулан, Ивалгын дасанай шэрээтэ байһан Даша-Нима Гармажапов уялануудһаа сүлөөлэгдэбэ. Ивалгын дасанай шэрээтээр зурхайша лама Даша-Нима Содномдоржиев томилогдоо.

Балдан-Брэйбун дасанда мүргэлшэд гороо хэнэ.

В. МАТВИЕВСКИИН фото.

БУДДЫН ШАЖАНАЙ НЭРЭ ТОМЬЕОНУУД

(Үргэлжэлэл). Буддизм в Средней Азии. Мүнөөнэй Киргизи, Таджикистан, Туркмени, Узбек болон Казахай урда хубидань VIII-IX зуунай үеэр лалын (мусульман) шажанай дэлгэрхын урда буддын шажан үргэнөөр дэлгэрэнги байһан юм гэжэ урданай хитад, араб, перси болон бусад номуудта бэшгэдэһэн байдаг. Мүн энээнэй үнэн байһыень археологуудай малталганууд гэршэлээ. XX зуунай 20-ёод онуудһаа эхилһэн энэ хүдэлмэриин үрэ дундэ эндэһээ буддын шажанай 25 дурасхаалта зүйлнүүд олдohon байна. Эдэнь хадаа буддын хийд сүмэнүүд, субарганууд болон II-X зуунай үеэр баригданан бусад барилганууд болоно. Манай ээрын эхиндэ мүнөөнэй Дунда Ази, Афганистанай, Пакистанай, Хойто Энэдхэгэй болон Синьцзянай газарын айхабтар хүсэтэ Кушанска империин бүридэдэ ородог байгаа. Энэл үедэ (I-IV зуун жэлнүүдтэ) буддизм энэ гүрэн дотор нилээд хуурай дэлгэрэн долоотой. Тэрэ эндэ байһан зороастризм, манихейство болон христиан шажантай зэргэшэжэ байгаа бээ. Тиймэ болохолоороо, буддын шажан II-VIII зуунай үедэ Дунда Азида нилээд дэлгэрэнги байгаа. Тийгээд эндэхи гүрэнүүдэй лалын шажанганда 7-9 зуун жэлдэ эзэмдэгдэхэдэнь, буддын шажан түригдэһэн, сүмэ хийдүүдэнь хандаргаданан байгаа бээ. Буддизм в России. Буряад, Тува, Хальмаг, Шэтын болон Эрхүүгэй областнууд Россин буддын шажантай хуудар газар юм. XV зуунай эхээр Зонховын Түбэдтэ байгуулан гелугпа гэжэ буддын хургуулидань эндэ дэлгэрэнхэй. Энэнь махаяна ваджраяна хоёрто үндэһэдэг. Энэ хургуулинхид XVI зуун жэлэй тэнгээр монголшуудай тухаламжаар Түбэдтэ засаг абаад, саашада дээрэ дурсагданан оронуудта буддын шажаниие дэлгэрүүлжэ

эхилээ. Тус хургуули ехэ шанга дүримтэй байгаа. Тэрэнэй ёһоор, ламанар хамга абахагүй, архи уухагүй, мяха эдихэгүй, сагаалан мэтын шэнэ ёһолол сахиха ёһотой байгаа. Хальмаг XVI зуунай хууль багта Зүүнгарта (Хитадта) байхадаа, буддын шажанда ороод, Доодо Поволжидо XVII зуун жэлдэ нүүхэдээ, тэрэ шажан шүтээнээ абажа ошоһон. Забайкалида монгол болон түбэд ламанар XVII зуунай түрүүшын хахадта бии боложо эхилһэн. Богонихон сагай туршада Байгалай үмэнэхи буряадууд буддын шажанда ороһон юм. Буряадай түрүүшын Цонгоол дасан 1741 ондо баригданан, тэрэнэй шэрээтэ Дамба-Даржаа Заяев Буряадай Буддын шажантай хамба-лама болоһон байна. Тувада буддын шажан XVIII зуунай хууль багаар дэлгэрээ. Хубисхалай урда тээ буряад орондо 47 дасан байһан, тэндэ 10 мянга гаран лама хубарагууд хуужа байгаа. Хальмагта 28 ехэ, 64 бага хуруулууд (бүтүү тэргэ дээрэ табигдаһан нүүдэл сүмэнүүд), мүн 2 мянга гаран санаартад байгаа. Тувада 19 дасан дугангууд байһан, тэндэ 3 мянга гаран лама хубарагууд байһан. 1915 ондо Петроградта буряадуудай, монголшуудай, хальмагуудай мунгэ зөөрээр буддын сүмэ баригданан. Тэрэ 1938 ондо гүрэнэй баалалтаар абтанан. 1946 онһоо СССР-эй дэбисхэр дээрэ Ивалгын болон Агын хоёр дасан байһан юм. Харин 1990 онһоо Буряадай ехэ нотаг бүхэндэ шэнэ дасан дугангууд баригдаа, Петербургын дасан үзэгшэдтэ бусаагдаа. Хальмаг, Тувада дасан сүмэнүүд нээгдээ. Гадна олон хото нотагуудта буддын шажантай шэнэ бүлгэмүүд бии болоһон байна. Буддизм в США. Япон, Хитад, Солонгос гэхэ мэтэ оронуудһаа ерэнэн XIX зуунай хууль, XX зуунай эхээр буддын шажаниие США-да абашанан байна. Мүн зарим тэдэ американ зон энэ шажаниие шүтэдэг болоо. Эддэб

оронһоо гараһан буддистнар өөрынгөө ороной буддын шажанда шүтэдэг. Тиймэһээ США-да буддизмын жэжэхэн бүлэгүүд олон юм. Энээндэ американ ёһоной байдал нилээд ехэ нүдөө үзүүлдэ. Тусхайбал, зарим сүмэнүүдтэ санаартад европын хубсаһаар байха, бүтээл нимбада олбогой орондо стул хэргэлхэ, судар номоо англи хэлэн дээрэ уншаха эрхэтэй. Мүнөөнэй американ обществын ханаа зобоожо байгаа асуудануудта харюу олохын тулада олон американецууд буддын шажанаар хонирходог болоһонхой. Буддизм в Таиланде. Тай угсаатанай VII зуун жэлдэ Урда-Хитадһаа нүүжэ ерэхэдээ бүри урид эндэ буддын элдэб хургуулинууд түбхинэнэн түүхэтэй. Хожомын тайн гүрэнүүдэй эндэ бии болоходо, буддын шажанай элдэб хургуулинууд эндэ дэлгэрбэшье, Чакри гэдэг утай хаан түрын 1782 онһоо засаг барижа эхилхэдээ, тхеравада шэглэлэй буддизм гүрэнэй шажан болгодоһон юм. Буддын сүмэ хийдүүд хүдөөгэй зоной эрдэмдэ хураха, медицинын тухаламжа ариха, үгэлжэ үншэрхэдөө байха орой ганса газарнууд болоһон юм. Мүнөө хүрэтэр байгаа Чакри утай хаан түрэ 1941 ондо шажанай хуралсалые юрын хуралсалһаа амьарлаһан байна. Бангкок хотодо буддын санаартадые бэлдэхэ хоёр университет бии. Мүн "Буддын шажанда аха дүүнэрэй бүхэдэлхэйн холбоон" гэлэн уласхоорондын эмхиин штаб-квартира эндэ байдаг. 1970-аад онуудай хууль багаар университет болон дээдэ хургуулинуудта буддизмын шэнэ бүлгэмүүд бии болоо. Тэдэнэр буддын шажаниие шэнэлэхэ гэлэн зорилго урдаа табяад, хүгжэн батадхагдаха хараатайгаар хүдэлжэ байһай. А. ШАГАДАРОВ.

БУРЯАДАЙ ЗАЯА БАНДИДА

Буддын шажанай түүхэдэ Ойрадай (Хальмагай) Заяа бандида Хамбай Жамса 1599-1642, Халхын Заяа бандида Лубсан Принлэй 1642-1715) гэгшэд үргэнөөр мэдээжэ гээшэ бээ. Харин Буряадайманай Заяа бандида гэбэл, Байгалай үмэнэхи бурхан шажантай түрүүшын Бандида хамба лама Дамба Заяагийн (Заяа хамба, Заяев) болоно. Тэрэ Хяагта, Үргөө, Хамба хотонуудые, Түбэдэй Амдогой дасан хийдүүдые дамжажа, хүрэтэр мүргэл, аяншалга хэһэн юм. Сааста ороной хийдүүдтэ 1642-1741 онуудта хуралсал хэжэ, нютагаа бусаад, Д-Д. Заяагийн Балдан-Брэйбун (Сонгоол) дасан байгуулан байгаа. 1752 ондо Түбэдэй провинциалнаконтото тэрэниие буряад дасангуудай аяншалга ламаар, 1765 ондо хоёрдохи Екатерина хатан Байгалай үмэнэхи бурхан шажантай Бандида Хамба ламаар томилһон байна. Түбэд аяншалһан тухай Заяа хамбын хуушан монголоор үзэһэн дэлгэрэнги ба тошо - иимэ хоёр тоосоон Санкт-Петербургийн М. Е. Салтыков-Щедринэй нэрэмжэтэ библиотекэдэ баригдалагдадаг. Доро дурадхагдаһан тошо тоосоон бол Оросой хоёрдохи Екатерина хатанда дамжуулагдаһан дэлгэрэнги тоосоной хубинь болодог юм:

ТҮБЭД АЯНШАЛҺАН ТУХАЙ

"Амдова Хитадай хаанда хамгай, алба(налог) үгэдэггүй. Амга бага, тарья ехэ хүшэлхэ үгэдэггүй. Урдаманай Омог омогой аймаг болоһон улас. Тусгаар тогтоһон улас - ноёнтой. Сүмэ олонтой. 1000-2000-3000 ламанар ехэ суглардаг. Бага сүмэдэ - 100-400-500-600 ламанар. Адаг сүмэдэ - 150-100-50 ламанар. Манай хирпигис, хүмүүнэй гэр булагайнгаа уһа гаргажа, манай ээрийн табсан-энгэр буурадаг, заримдаа шулуу, модо сааралзэдэ, үбһэ сабшадаг байһан юм. Шойжон хүгшэн, Гомбо-Жаб буурайгай тэрэ табсан дээрэ урдаманай уһа гаргахадань суглаха хүрөө нэн.

хороогоод хууһан. Хитадай хаан тэрэндэ сэрэг мордохууланда (Цэрин Дондуб) айжа дутаагаад (зугадаад), Хитад хаанай сэрэг: "Манһаа зугадаба, айба," - гэжэ хэлэбэ. Тэндэһээ нэгые ноён табижа: "Захиржа бай. Бидэ Богдо хаанда мэдүүлхэ", — гэжэ, харяад, мүн Хитадай хаанһаа тэндэ ноёниие: "Хаан (боложо) хуу", — гэжэ, саарһа, тамга эльгээһэнэй үндэһөөр табиһан байна. Алба үгэхэ үгэй. Өөрын ёһо зангаар, шажан дор али хургууляар дэлгэрүүлжэ байдаг байна". Р.ДУГАРОВ, БИОН-ой хүдэлмэрилэгшэ.

МАЙДАРИИН БУУДАГ ТАБСАН

Хужар хууриной хойто захирнуудэй хоёр булагуудай хууль нэгэ багахан табсан-хууль байдаг. Урдан манай захир Успажинов Гомбо-Жаб хужартаа тэндэхи гүбээгэй захиргаар зууга (хубаг) малгажа, хууль булагайнгаа уһа гаргажа, манай ээрийн табсан-энгэр буурадаг, заримдаа шулуу, модо сааралзэдэ, үбһэ сабшадаг байһан юм. Шойжон хүгшэн, Гомбо-Жаб буурайгай тэрэ табсан дээрэ урдаманай уһа гаргахадань суглаха хүрөө нэн.

—Ши эндэ юу хэжэ байнабиш? Энэш мүргэлтэй, хэр уһаа хориултай, эндэхи булагай уһа малгажа, модо шулууень хүдэлгэхэгүй, мүргэлтэй газарай байгааалиин хажууда гар хүрээжэ болохогүй, — гэжэ хүгшөөдэй шангардаг бээ. Энэл табсан дээрэ арбан табан Майдарин буухадань, нотаг бүриһөө олон хүнүүд сугларжа, эндэхи булаг тахидаг байгаа. Тан гасуурай болоходо, Майдари буулгадаг, Жэлгэнэй дасанһаа Майдарин 15 бурхануудые 15 мориндо ашаалаад, сэхэ эндэ ерээжэ, булаг

тахихадань, тэрэ үдэр бороон орожо, ганданан нуга сабшалан дэбтэгдэг нэн. Энэл нотагта урдан Майдарин буудаг булаг тахилгатай табсан дээрэ Абай Гэсэртэ зориулжа, дуган бодхоогоо. Июль харын эхээр Гэсэрэй хайндэр үнгэргэлгэдэ Майдарин буудаг табсан дээрэ республикын аймаг бүхэнһөө түлөөлэгшэд сугларлаа. Гэсэрэй тугые үдэшэжэ, түгсэхэлэй найр эмхи гуримтайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ республикын мүргэлбэрилхы тушаалтад ехэ оролдоого гаргаа.

Гэсэрэй хайндэртэ зориулан, Хужар хууринда үнгэргэгдэһэн утгамжа дээрэ нотагай үбгэд, хүгшэдэй зүгһөө "Улаан Аха, колхозой малшан Шарлай Шулынович Будаев урданайнгаа ёһо заншалые ябаһан Дулма Лопсоновна Мандагаева холо ойроһоо ерэнэн айлашадта халуун үгэнүүдые хэлэжэ, амаршалһан байха юм.

Тэрэл үдэртөө хүндэтэ айлашад "Улаан Аха" колхозой правлениин Гэсэрэй найрые үнгэргэлгэдэ горитойхон бэлдэхэлтэй ерэнһөн тэмдэглээд, хужарайхидта уг удхала саашадань хүгжөөжэ, ажал хэрэгтэ амжалтатайгаар эрхилжэ ябахыень юрөөгөө. Гэсэрэй хайндэрые толгойложо ябаһан Лидия Чимитовна Нимаева эндэхи утгамжын шэнжэ шанарые зүбөөр сэгнэжэ, үгэ хэлээ. А.ДУГАРОВ, дайнай ба ажалай ветеран.

1. ХАЛУУН ОРОНОЙ ЭРХЭ БАЙДАЛДА...

Аяма халуун уларилтай Энэдхэг ороной ниислэл - Дели хотодо дүтэхэнэ оршодог Нью-Делид үнгэргэгдэн дэлхэйн түрүү хуури эзэлхын түлөө мурьсөөнһөө нютагаймнай басаган Светлана Теслева хаяхана бусажа ербэ. Загарайн аймагай Шэнэ-Бэрээн тосхондо түрэн нютагаймнай басаган эдиршүүлэй дунда гарайнгаа хүсөөр гурбан зүйлэй упражнени гүйсэдхэхэдөө, дэлхэйн шэнэ рекорд тогтоожо ербэ.

Загарайн аймагта байгша оной зунай эхин харада хайндэрэй зугаа наадан дэлгэгдэж бэлэй. Аймагай бүхы нютагуудһаа зон, илангаяа олоор залуушуул стадион дээрэ сугларба. Эдэнэрэй дунда спортивна хүхэ костюмтай, заахан аад, гоё хайхан бээтэй басаган бии болобо.

- Энээхэн басаган Теслева гэшэ гү? - гээд нэгэ хүбүүн нүхэрһөө хураха юм.

- Тиймэ даа. Дэлхэйн-чемпион! - гээд тэрэнэ бардамаар харюусана.

Нээрээшье, Светые танихагүй, урда тээнэ хараагүй залуушуул, тэрэнэй илалтаар хонирхдог, баясадагшье наа, иимэ бата бээтэй сэлбэрхэн басага харахадаа, гайхалдааг. "Яагаад дэлхэйн чемпионка болоо гэшэбэ?" - гээдэхэнь хунууд дайрадалаа даа.

Басаганай ажабайдалай намтарые хараад үзэхэдэ, хүнэй гайхамар юмэн үгы гэжээр юм. Тэрэ Хуушан Бэрээн тосхондо түрэн, удаан Шэнэ-Бэрээндо зөөжэ ерэнээр дунда хургуудаа хурадаг, сүлөө сагтаа гимнастикаар хонирхдог байхан ха.

Нэгэтэ тренер Александр Деханов басаганай гимнастикын упражнениүүдые гоё хайханаар гүйсэдхэжэ байхыень хараад, гараараа хүсэ шадалаа гаргаха гурбан зүйлэй (пауэрлифтинг) мурьсөөндэ бээ зориулхыень лүрэдхэн байгаа. Тийхэдэ бэйлг шадбаритай байхыень ойлоо ха.

Тийхэдэ Светлана 16 наһатай шүрдэгэр нарийхан аад, жаахан бээтэй ябаа. Үшөө тийхэдэ оройдоол 40 килограмм тухай шэгнүүртэй байгаа. Тэрэ гэхэдэ уламжаан, Светлана үдэр бүри орёо хүндэ упражнениүүдые даамгай бэрхээр гүйсэдхэжэ хурахадаа, үнишье болонгүй өөрыгөө хайн талаһаа харуулжа эхилэн байгаа.

Тиин түрүүшын мурьсөөнэй болоходо, спортын энэ шэнэ зүйлөөр гурбадахи разрядай норматив дүүргэжэ, тренерээ баясуулаа хэн. Түрүүшынгээ энэ амжалтаар урмашан, хорилгоёо улам саашан үргэлжэлүүлэхэдэ, үнишье болонгүй шэнэ илалтануудые туйлаа.

1994 он Светланада ажабайдалай амжалта туйлаха жэл боложо, саашанхи ехэ харгыень нээжэ үгөө гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй даа. Нютагаймнай басаган энэ жэлдэ Россин эдиршүүлэй дунда аяар 13, эхэнэрнүүдэй найман, дэлхэйн гурбан рекорд тогтоожо, дүрбэн алтан медальда хүртэн байгаа бшуу.

Дэлхэйн түрүү хуури эзэлхын түлөө мурьсөөн тийхэдэ Индонезидэ үнгэргэгдэн юм. Светланада байгшашье он баян

хэшгэ түхөөгөө. Май харада Россин суглуулагдамал командын бүридэдэ оруулагдажа, дэлхэйн түрүү хуури эзэлхын түлөө Япондо үнгэргэгдэн мурьсөөндэ хабаадалсажа ербэ.

Тийхэдэ, дэлхэйн эхэнэрнүүдэй дунда өөрынгөө шэгнүүртэ хоёрдохи хуурида гаража, мүнгэн медальтай тоонто нютагаа бусажа ербэ бэлэй. Тийхэдэ дун хамта 355 килограммай штанга гурба удаа үргэжэ, дэлхэйн рекорд тогтоон байгаа.

- Энэдхэг ороной Дели хотодо агаарай онгосоор хүрэжэ ерэхэдэмнай, газань хүнэй амилхын аргагүй гэхээр аяма

дэлхэйн чемпион нэрэ солодо хүртэбэ", - гээд дахин сонсохгодохо, суглааргшад альга ташан энэ мэдээсэлынь угтажа абанан байгаа. Тийхэдэ май харада Япондо эхэнэрнүүдэй дунда өөрынгөө тогтоон дэлхэйн рекордые хоёр хара болоод, дахинаа шэнэлэн байха юм.

- Света, иимэ ехэ амжалта туйлаад байхадаа, юун тухай бодомжолоо гэшэбта? - гээд асуухада:

- Мурьсөөн дээрэ илажа гарахаһаа ондоо ямар ханаан бодол байха хэм даа? Энээнэйл удаа түргэжэн байрадаа ошохо, уһанда орохо, амарха, гэртээ хариха гэшэжэ юумэээ

« МАНАЙ ҮЕЫН ХҮН » ГЭНЭН КОНКУРСДО ЕРЭНЭН ОЧЕРК

ИЛАЛТААР САСАРҢАН ОДОН

халуун байба. Яахадаа, тэсэхэл хэрэгтэй гэдэжэ ябаад, бултадаа Нью-Дели гэжэ тосхон хүрөө хэмди, гэжэ Светланын тренер Александр Деханов хөөрэхэ юм.

Июлиин 23-най үдэр Россин Федерациин суглуулагдамал команда Москва-Дели гэнэн агаарай онгосоор ниидэжэ ябахадаа, нютагаймнай басаганай түрэн үдэрые "Нарзанаар" духаряа барижа, командын гэшүүд тэмдэглэхэдэ, залуу наһанһаа хүнгэн бэшэ спортын зүйдэ бээ үгэнэн басагандамнай саашадаа амжалтатай ябахыень хүсэнэн, үрэнэн байгаа.

Мурьсөөнэй эхилхын урда тээ баяр ёһололой болоһоной удаа хүлээгдэн шанга тулалдаан эхилбэл даа. Бусадһаа түрүүлэн, эгээл бага шэгнүүртэн хибэс дээрэ гаража, нютагаймнай басаган түрүү хуури буялалдажа ороо бэлэй.

Үдэгтөө хүрэтэр штанга үргэхэдөө, өөрынгөө урдаа табиһан зорилго дүүргэжэ шадбагүй. Тийгэжэ Хитадай Республикахаа ошоһон спортсменкэдэ диидэхэ баатай болобо. Харин хоёрдохи упражнени гүйсэдхэхэдөө, 72,5 килограммай штанга хэбтээд үргэжэ, одоошье өөрынгөө зорилго дүүргэхэдэ, ханаагаа амарбашье, саанань үшөөл харюусалгатай - һүүлшын мурьсөөн хүлээжэ байгаа бэлэй.

Аяма халуун үдэр... Бүхы бээһэнь хүлэн гоожоно. Угайдхадаа духаһаань мэлмэрхэн хүлэнэй нүдэ, ама руу ороходонь яахабши? Мурьсөөн хадаа, мурьсөөн!

Нютагаймнай басаган эндэл амжалта туйлажа, 150,5 килограмм дун харуулба бшуу. "Энэнь дэлхэйн рекорд!" - гэжэ сонсохгодоходонь, Ордон соо суглааргшад хүлээжэ бодожо, омогорхол баяраа үзүүлэ бэлэй. Бүхы гурбан упражнениинь дун согсологдожо, Светлана хамта дээрэн 357,5 килограммда хүргэжэ, бүхы упражнениүүдэй дүнгөөр: "Россин командын түлөөлэгшэ Светлана Теслева

суглуулха болонош, - гээд энээхилэн харюусаха юм. Энээнэйнгээ удаа иигэжэ нэмэнэ:

Ганга мурэнэй гургалдай, Газаа ханаараа жэргэнэ. Газар нютагайм холохондо, Гуниглана досоомни... -

гэнэн дуу сугтаа хурадаг буряад басагадйингаа дууладаг хүгжэмшүү аад, гоё хайхан дуу ухаан бодолдоо шэнгэнхэй хүи. Ямар хайхан хүгжэмтэй дуун гэшэб! Энэ дуунай удхыень үетэн басагадйи оршуулжа үгэнэн юм. Холо ябахадаа, гэрээ ханахадаа, өөрынгөө дурлаһан энэ дуунай аялга сүлөө сагтаа шадал соохоноо аман соогоо гүнгэнэдэг болонхойб! Тийхэдэмни, досоомни наран гараһан мэтэ болодог юм.

Залуу хүн зорихондоо гэдэгтэл, Светлана мурьсөөнһөө мурьсөөндэ далижажа, холо ойрын ороноудай зоной дунда талархал, омогорхолдо хүртэхэ ёһоороо хүртэжэ эхилһэниинь хайшаалтай. Тэрэ мурьсэжэ байхадаа, хэн нэгэндэ атаа мээтэйгээр хандаагүй, хараха янзада ханаа амарханаар упражнениүүдэ гүйсэдхэдэг заншалтай юм.

Энэнь тренерэйл хургаалһаа дуудьдана. Хэнэйшье мэдэхээр, уласхоорондын классай спортын мастер Александр Дехановай хургаал, заабаригүйгөөр Светланаын дэлхэйн чемпион болоһон хүндэ хэн ха даа. Александр Деханов басагадые хорихо, хургахынгаа хажуугаар, өөрөө хоридог байхан юм.

Үнгэрэгшэ жэлдэ пауэрлифтингээр Россин түрүү хуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэн мурьсөөнһөө гурбадахи хуури эзэлжэ ерэнэн байгаа. Харин Иоханнесбургда болоһон уласхоорондын мурьсөөнһөө мүнгэн, байгша оной апрель харада дэлхэйн кубогта хүртэхын түлөө үнгэргэгдэн тулалдаанда хабаадахадаа, алтан медальтай бусажа ерээ гэшэ.

Энээнэйнгээ удаа Москвада

Европын түрүү хуури эзэлхын түлөө мурьсөөндэ гурбадахи хуури эзэлжэ, хүрэл медальда хүртэнэн байха юм.

II. ГУЙРАНШАНШЬЕ БОЛОГДОНО

Дэлгүүрэй хүндэ хүшэр сагта холын хото городуута үнгэргэгдэдэг мурьсөөнүүдтэ ошохо гэшэ гайтайхан лэ болонхой. Юуб гэхэдэ, эдэнэрэй мурьсөөндэ ошохо болоходонь, харгын эдэе хоолой, байрын түлөө түдэхэ мүнгэн байхагүй.

Тиймэхэ тренер Александр Деханов олон тоото предприятия, захиргаан зургаанууда ошохо, мүнгэ гуйха баатай болодог. Тийхэдэнь диилэнхи олонийн "Өөһэдтөөшье хубааха мүнгэгүйбди" гэнэн харюу үгэдэг гэшэ. Энээнийн ойлгоошье наа, дэлхэйн, Европын, Эхэ

оронойнгоо чемпионууд болоһон хүбүүд, басагадаа эхэ, эсэгэдэл мэтээр бөөмэйлэн хүндэлхэ, амжалтануудыень үндэрөөр сэгнэхэ байгаа бэшэ гүбди гэнэн асуудал нэн түрүүлэн гараад ерэнэл даа.

Пауэрлифтингын мурьсөөн мүнөө Олимпиин наадануудай программада оруулагдаагүй. Ерээдүүдэ энэ асуудал зүб тээшэ шийдхэгдэхээр хүлээгдэнэ. Тийгээшье бол, хүбүүд, басагадйин спортын энэ шэнэ зүйлөөр туйлаһан амжалта алтан, мүнгэн, хүрэл медальар, кубогуудаар сэгнэгдэжэ, баяр омогорхолоор хаяхана ха юм.

- Энэ удаа бидэнэрэй Энэдхэг орон ошохо болоходо, аймагаймнай "Баргажан", "Татарский ключ", "Ангор" гэнэн акционернэ бүлгэмүүд, мүн Улаан-Үдэ хотоһоо хэдэн спонсорнууд туһаламжа үзүүлэн юм. Харгыдаа гаргалша мүнгэ олохын тула яһаа гүйгөө, ябадаа даа, - гэжэ Александр Деханов хөөрэхэ юм. - Иигэжэ ябаһанаймнай үрэ дүн - дэлхэйн алтан медаль бидэнэрэй гарта ороһон байна, - гээд Александр Деханов үгээ үргэлжэлүүлэнэ.

Япондо үнгэргэгдэхэ мурьсөөндэ ошоходонь туһаламжа үзүүлэн бүлгэмэйхидтэ, бэлэг асаржа үзөөрэй, - гэжэ Светэдэ хэлэнэн байгаа. Тэндэхэ ерэхэдэ, Японой хайхан матрешка, Энэдхэгһээ модоор дархалхан заан асархан байба.

- Өөртөө юу абажа ерээбта? - ханаатай хэм. Тээд мүнгэгүйдөөб, - гээд Света эшэнгээр энээхэ юм.

Уласхоорондын мурьсөөнүүдтэ илажа гараһан спортсменүүд баян лэ ерэнэ гэжэ заримашуул ханана, тухайлна ёһотой. Энэмнай тиймэ бэшэ. Эндүүрэл болоно. Дэлхэйн чемпионка бидэнэртэл адлар ажаһууна, хуранал даа. Хэнэйшье мэдэхээр

спортсменка үдэртөө 6-7 хайнаар эдээлхэ ёһотой. Тийхэдэ шанар хайнтай хоол эдихэ болоно ха юм.

Чемпионной харгы бг сээсгүүдээр бүрхөөг шэнгээр заримашуул хуури. Үнэн ёһодоо тэрэмнай, бэшэ юм. Жэшээнь, Александр Банзаровай нэрэмжэ багшанарай институт хоёрдохи курсын орой Светлана булантай адли хуури саг үргэлжэ хорилго хэжэ бээдэжэ, мурьсөөнүд хабаадажа ябана.

Тийхэдээл хуралда таһалдуулха шалгалтануудтаа баян гэшэнь хүндэхэн лэ болонхой. Эндэл оролдохо, нэтэрүүгээр ном хуудараа саг гарана ха юм. Светланада хэншье хүнтэй үгэдэггүй.

Светлана, олон тоото ороноудаар ябажа ербэ гэжэ хонин бээ? Энэдхэг орон тэрэнэй ниислэл - Дели хотодо тухай хөөрөжэ үгы.

- Халуун уларилтай орондо хонирхохо харын зүйлнүүд олон даа. Зүүн гуйраншад айнь олонийн хайхаабди. Эдэнэр аяма халуу наран доро үйлсэдэ, зариманиинь муу, хайн зүйлнүүдээр торгоо болон харабша доро байрлана.

Үхибүүдын үлэн хооһон нюсэгэн. Алаяһа баганаан дүүрэн гэшэнь. Хаанай ябахата, бог шорой элбэг. Хүнэй үйлсөөр үхэр малгуудынь соогоо бэлшэнэ. Жэрхидэм амитад үйлсэдэнь олон. Зарим газартань хармашуунууд үйлсын захар хуужа байхана обёороо хэмди. Хилын сагта ябахата, хонирхолтой, илаһаа, өөрын тоонто нютагаймнай юумэн хаана байха бэлэй? Гэнэн ханахаш, эжыгээ, ахунууд эгэшэнэрээ, хани басаган нютагаймгаа зонийе олоо зуурахан саг соо ханаа оруулаад абахаш.

- Манай Россияда, мүн Буряад Республикада амжалта туйлаха чемпионууд болоһон уласхоорондын классай спортсменүүдые гоё хайханаар хүндэмүүшэ ёһоор үгэнэн ёһотой.

- Үгы даа, тиймэ бэшэ манай хөөрөлдөөндэ Александр оролсоно. - Бидэнэрэ хайханаар угтадаггүй. Улаан-Үдэ аэропортоһоо автобусоо ерэхэдэмнай, "Пятница" газетын редактор дайрадажа, бидэнэрэе соогоо урижа, шампанска хүндэлөө, баглаа сээтгэ барюулаа хэн. Залуушүүд хэрэгүүдэй, аяншан физкультура болон спортын гүрэнэй комитет ороходомнай. Светын гарын барижа илалта туйлаһан амаршалаа бэлэй. Мун ханахада, баглаа сээтгэ барюулжа, аэропортодо ханаань, хэды ехээр баян урмашаха байгаа гэшэ гээд Александр үгээ түгэнэн хэн.

Манай республика гайхамшагтай бэрхэ спортсмен Светлана Теслевада тэрэнэй бэйлг шадбаритай тренер Александр Дехановта илалта, амжалта, шэнэ туйла хүсэнэбди!

А. ТРОФИМОВ
Б. ЦЫРЕМПИН

Угай бэшэгэй ула мүрөөр

БАЯАХАН ХҮСАЙ ТҮХАЙ

Баяахан хуасай угай бэшэгээ" гэнэн гаршагтай тэмдэглэл
 1994 оной июлийн 8-най дугаарта толилогдоо
 Тэрэн соо байлсаха олохон хүнүүдэй нэрэ оролсонгүй
 ушархаань энэ бэшэлгээр хүсэлдүүлхэ гэжэ шидэбэб.
 Тэрэнэй нэрын удаа хаалта соо тоо табигдаһые тэрэл 1994
 июлийн 8-да толилогдоһон тэмдэглэл хаража, уншагшад
 тоно бээз.

СЭЭЛЭЙ хоёрдохи хүбүүн
 (9) Дамбын Данжан (10),
 хүбүүтэй. Нэгэнийнь
 (11) Нянтайн Ригдэл (12),
 Дэлэй Дондог (13), Данжанай
 хоёрдохи хүбүүн Цыбжэд,
 шаараа Усан-Балин (11).
 Цыбжэдэй Юндэн (12),
 Хайн Жаб (12), Сэриитор
 Мархайн Жаб хүбүүгүй
 гаа. Сэрииторэй хүбүүн
 эрэй хүбүүн Дугар (13),
 гарай Бабуужаб (14),
 жуужабай Ошор (15). Энэ
 гарай Баяржаб (16) 1971 ондо
 рэһэн байна. Юндэнэй
 сэнэй Базаржаб (14),
 аржабай Зоригто (15).
 аржабай Баир (15). Юндэнэй
 эр (13), Түмэрэй Дашижаб
 Түмэрэй Гэнин (14), Гэнинэй
 атар (15), Гэнинэй Санжа (15),
 цэнэй Жалсарай (15),
 цэнэй Аюша (14). Юндэнэй
 мажаб (14), Бадмажабай
 гта (15), Юндэнэй Балданжаб
 Гэсэлэй гурбадахи хүбүүн
 буун (9) дүрбэн хүбүүдтэй:
 карай (10), Наманжуу (10),
 мжил (10), Дабадагба-Радна
 Намсарайн Сэрэн (11)
 тохо (11) хоёр. Сэрэнэй
 гэн (12) Сүүгэдасанай унзад,
 жа лама байгаа. Сэрэнэй
 аб (12) зурхайшан,
 рамба (эмш-лама), Сэрэнэй
 мсэрэй (13), Юмсэрэйн
 димир (14). Сэрэнэй
 дожо (13), тэрэнэй хүбүүн
 шил (14), Ринчинэй Солбон
 Зоригто (15), Эрдэм (15).
 эндоржийн Ригзэн (14),
 сэнэй Сэрэн (15), Сэрэнэй
 доржи (13), Балдоржын
 мсхалан (14), Баясхаланай
 усан (15), Сэрэнэй
 эндоржи (13).

2. Бабуунай Наманжуугай
 Дугар-Бадма (12), Бадмын Дэлгэр
 (12), Дэлгэрэй Дарижаб (13).
 Наманжуугай хүбүүн Сэнгэ (12),
 Сэнгын Шойдон (13), Сэнгын
 Галиндаба (13), Галинай
 Дэмбэрэл (14), Дэмбэрэлэй
 Жаргалсайхан (15). Энэ хүн
 Монгол Уласай суута дуушан,
 арадай артист. Сэнгын
 Дуламажаб (13), Дулмын Сандаг
 (14), Сэмпи (14), Гомбожаб (14).
 Энэ Гомбожабай хүбүүн Даба
 (15), Сандаг Сэмпил хоёрой
 хүүгэд мэдэгдэнгүй,
 Шэнэхэндэ хуудаг.
 3. Бабуунай гурбадахи хүбүүн
 Дабадагба-Радна (10), Раднын
 Ламажаб (12). Энэ Ламажабай
 табан хүбүүд: Жалсарай (13),
 Донгид (13), Дүбчиг (13), Жалсаб
 (13), Хайдаб (13).
 Жалсарай гурбан хүбүүтэй:
 Даба-Осор (14), Галсан-Нима
 (14), Санжимитүб (14).
 Жалсарайн Галсанымын хүбүүн
 Сэрэндоржи (15) Дашанима (15)
 хоёр.
 Ламажабай Донгидой
 хүбүүн Лубсангарма (14),
 тэрэнэй хүбүүн Лхадамба (15),
 Лхадамбын Евгенья (16). Баһа
 Лубсангармын хоёрдохи хүбүүн
 Батосэрэн (15), тэрэнэй хүбүүн
 Денис (16), Ламажабай бэшэ
 хүбүүд хүбүүдгүй байгаа.
 Бабуунай дүрбэдэхи хүбүүн
 Намжил (10), тэрэнэй гурбан
 хүбүүд: Гарма (11), Балдан (11)
 ба Лхадамба-Сэдэн (11).
 1. Намжилай Гарма табан
 хүбүүтэй: Юндэн (12), Бүтүмжэ
 (12), Сацаг (12), Мижид (12) ба
 Ламажаб (12). Гармын Юндэн
 гэдэг монгол, ород, түбэд, галиг
 шара бэшэг хайн уншадаг,
 бэшэдэг, зоной хүүгэдые гэртээ
 асаржа, номдо хургадаг хүн
 байгаа. Гармын Бүтүмжын
 Будажаб (13) Дашинима (13)

хоёр. Будажабай Хубисхал (14),
 Гэлэгсэрэн (14) гэжэ
 нэрэтэйнууд. Энэ Гэлэгсэрэнэй
 Баир (15).
 Гармын Сандагай
 Сэрэндоржо (13), Чимитсэрэн
 (13). Чимитсэрэнэй Бато (14),
 Баир (14) ба Батосэрэн (14).
 Чимитсэрэнэй Бато гэдэг Баир
 (15), Бато (14) гэжэ нэрэтэй хоёр
 хүбүүдтэй. Баирай хүбүүн
 Чимитсэрэн (15) нэрэтэй хүбүүн
 1980 ондо түрэнэн, Чингэс (15)
 гэшэнь 1984 ондо түрэнэн юм.
 Чимитсэрэнэй Батосэрэнэй
 хүбүүн Дашанима (15) 1984 оной
 Гармын Сандагай нэрээр
 Мухаржаан (14), Сэрэндоржо
 (14) ба Эрдэм (15) гэшэд байха.
 Гармын Мижидэй хүбүүд
 Ешидоржи (13), Басагадай (13)
 ба Галсан (13), Басагадайын
 Владимир (14) ба Юрий (14).
 Галсанай дүрбэн хүбүүд Бато
 (14), Баир (14), Баатар (14), Бадма
 (14), Галсанай Батын Болот (15),
 Тимур (15). Галсанай Баатарай
 Баясхалан (15) ба Алдар (15).
 Галсанай Баатарай Баир (15).
 Галсанай Бадма 1968 ондо
 түрэнэн. Гармын Ламажабай
 Батомүнхэ (13).
 2. Намжилай Балданай Сэбэг
 (12), Пүнсэг (12) ба Шагдар (12)
 гэжэ гурбан хүбүүд.
 Балданай Шагдарай
 Сэрэнжаб (13) Баир (14), Дамба
 (15) гэжэ хүбүүдтэй. Баирай
 хүбүүн Баатар (15). Шагдарай
 Сэрэндоржи-Жамса (13).
 Сэрэндоржын Базаргуро (14),
 Зоригто (15), Зандараа (15) гэжэ
 хоёр хүбүүтэй. Сэрэндоржын
 Жамсын хүбүүд Басагадай (14),
 Баатар (15) гэжэ нэрэтэйнууд,
 Сэрэндоржын Бата (14) гэшэ
 Билигто (15) гэжэ хүбүүтэй.
 Сэрэндоржын Болод 1969 оной.
 Бабуунай Намжилай
 гурбадахи хүбүүн Дабадагба-
 Сэдэн (11), тэрэнэй Буда (12).
 Будын Бадма (13) ба Базарсада
 (14). Энэ Базарсадын хүбүүд
 Батомүнхэ (15) ба Мүнхэбаатар
 (15). Бурзын гурбадахи хүбүүн
 Бишэнхай (8) гэдэг Зодбо (9)
 Хүхэхүү (9) гэжэ хүбүүдтэй. Тэрэ
 Зодбын Мармаан (10),

Мармаанай Сэрэн (11) Согто (12)
 хоёр. Согтын Аюша (12), Аюшын
 Дашисэрэн (13). Бурзын Сото
 (8), Сотын Анжуур (9),
 Анжуурай Бошогто (10) ба
 Аянтай (10). Бурзын Июүлхи (8),
 Июүлхиин Бишинбэтэ (9),
 тэрэнэй дүрбэн хүбүүд:
 Ухаандай (10), Номто (10),
 Мухандай (10) ба Золто (10). Энэ
 Золтын Сэрэн (11), Аюша (11) ба
 Ошор (11) гурбан. Ошорой
 Зоригто (12). Баяаханай Мардай
 (7), Мардайн Гамбал гурбан
 хүбүүдтэй.
 1. Гамбалай Норбо (9),
 Норбын Гэнин (10), Гэнинэй
 Доржо (11), Доржын Балдоржо
 (12). Норбын Жигжид (10),
 Жигжидэй Буда (11), Будын
 Шагдар (12), Шагдарай Сэнгэ
 (13), Гомбо (13).
 2. Гамбалай Лубзан (9),
 Лубзанай Боро (10), Буда (10) ба
 Ошор (10). Лубзан Борын
 Табхайжамса (11), тэрэнэй
 хүбүүн Сэрэндоржо (12), Лубзан
 Борын Жаргалжаб (11),
 хүбүүнийнь Батомүнхэ (12),
 Батомүнхын Валерэ (13).
 Лубзан Будын Намсарай (11),
 Намсарайн Дондок (12). Энэ хүн
 суута мэргэн-ушан. Энэ
 Дондогой хүбүүд Борис (13)
 Сэдэнжаб (13) хоёр. Энэ
 Сэдэнжабай Алексей (14) ба
 Александр (14). Будын
 Намсарайн Шири-Базар (12).
 Лубзанай Ошор (10), Ошорой
 Жамсаран (11) Шойнзон (11)
 хоёр. 3. Гамбалай Дагба (9), Дугар
 (10) Самбу (10) хоёр. Дугарай
 Сэрэн (11) ба Гарма (11). Дагбын
 Самбуугай табан хүбүүд: Юндэн
 (11), Шагдар (11), Сэндэн (11),
 Гомбо (11) ба Сампил (11).
 4. Гамбалай Залаа (9), Залаагай
 Рабжаа (10), Батосэрэн (10) ба
 Ошор (10) гурбан. Энэ
 Батосэрэнэй Балдан-Дамба (11).
 Залаа Ошорой Жамсаран (11).
 Ошорой Маюр (11), Маюрай
 Радна-Жалсан (12), хүбүүнийнь
 Согтонанан (13), Маюрай Дарма
 (12), энэ Дармын хүбүүд Солбон
 (13), Дамба (13), Баясхалан (13)
 ба Баатар (13). Маюрай
 Махазгда (12), Махазгдын

Солбон (13), Дарма (13),
 Дамдинжаб (13), Дашажаб (13)
 дүрбэн хүбүүд. Энэ Дашажабай
 Батажаргал (14), Бараадий (12),
 хүбүүнийнь Ошор (13) ба
 Батажаргал (13). Батажаргалай
 Базар (14).
 5. Гамбалай Рабжаа-Габзан (9),
 энэ Рабжаагай Сэбээндоржи (10).
 Рабжаагай Нима-Шойдон (10),
 тэрэнэй хоёр хүбүүд
 Гомбодоржо (11) ба Балдан-
 Сэнгэ (11).
 Мардайн Гамбалай аша
 гушанар Ага нютагай Урда ба
 Дунда Ага бүлэгтэ олоороо
 хуудаг юм. Мардайтаны үе
 бэшэхэдээ, Сахюурта хууринда
 хууһан нютагайнгаа түүхэ
 шэнжэлдэг байһан Жигмэдэй
 Дарма-Базарай өөрын бэшэжэ
 үгэһэн угай бэшэгтэй сасуулан
 зохиолдуулан байһаб. Энэ угай
 бэшэг соо дутуушые, илангаяа
 залуу, бага үетэн ороогүй байжа
 магад. Хүлисэнэ аабза даа.
 Хүсэлдүүлжэ оролдооб. Гэнтэ
 энэн соо оронгүй үлэһэн энэ
 омогойхын үсөөншые наа байжа
 байбал, өөһэдэньгөө нэрые
 Баяахантнай хаанаһаань
 таһарһанаа ба нютагаа
 дурсалсажа бэшэ һаань, эхэл
 һайн хэн. Тиигэжэ шадалбай,
 бүхы Баяахан хүхүүрэйхин
 олошохо, хүсэшэхэ гэжэ
 һананаб. Гэхэтэй хамта Баяахан
 гэдэгнай Хуасайн долоон
 хүбүүдэй нэгэн Баршуудха
 гэдэгэй олон боложо үдэһэн, бэе
 бээһээ амяараа нютагуудаар
 хууһан Баяахан ба Үхээлэй хоёр
 хүхүүрэй нэгэн болоно бшуу.
 Тиигэжэ тэдээнные Баяахан
 хуасай Үхээлэй хуасай гэдэг
 болоһон. Үнэндөө эдэ хоюулан
 Баршуудха хуасайхид гэшээ ааб
 даа. Урданай угай бэшэгтээ
 харахада, Баяахан Үхээлэй хоёр
 ойрошогой аха дүүнэр байха юм.
 Ц-Ж. ШАГДАРОН.
 Агын округой Будалан нютаг.
 (Гонорарыень "Буряад үнэн"
 газетын жасада оруулхые
 гуйһаб).

Уншаа, дуулаа хэн гүт?

ХУЛГАЙШАДАЙ ЗҮҮДХЭЛ

Үни холын саһаа Русь ороной
 хулгайшад, дээрмэшэд гэгээн
 Иоанн-сэрэгшэндэ шүтэдэг,
 "ажалдаа" гарахадаа, тэрэндэ
 шубуун дэн хүмэ соо табигдаг
 байһан юм гэлсэдэг. Гадна
 зариманиинь Николай
 Чудотворецдо этигэн шүтөөд,
 урагшатай байгаа һаа, мүргэл
 хэхэбди гэдэг байгаа.
 Тиимэхээ шүдхэр гү, али
 ороолон энэ ушарта балай
 хүндэгүй байгаа гээд элирнэ.
 Иимэ зондо хара хүсэнүүд
 туһалха ёһотой байгаа гээд
 ханахаар байгаа бэшэ гү?
 Онсолхо болоо һаа, хара
 шажанай үеын хулгайшад,
 дээрмэшэд өөһэдэньгөө
 тэгээнүүдтэ илангаяа ехээр
 этигэдэг хэн.
 Зарим оронуудта эдэнэр
 тусхай ёһоор мүргэл хэдэг
 байгаа юм гэлсэдэг. Иигэжэ
 өөһэдтөө ехэ туһа хүргэнэбди
 гэжэ тэдэнэр тоолодог байгаа.
 Эндэ зарим хулгайшад онсо
 ондоохон юумэнүүдые
 хэрэглэдэг байһан юм. Урда
 славян угтай хулгайшад
 тонохынгоо урда тээ шэлэһэн
 гэр дээгүүрээ хүнэй яһа
 хаясаган, иигэжэ хэлэдэг
 байгаа: "Эдэ зон дан түрүүн
 бэшэ һэриг!" Иихэдэнь гэр соо
 булта бүхөөр унтадаг гээд
 этигэдэг бээй.
 Ява олтирог дээрэхи
 хулгайшад тонохоёо байһан
 гэрээ тойруулаад, үхэхэд
 дээрэһээ абһан газар хаяжа,
 эздэнь бүхөөр "унтуудаг"
 байха юм. Иимэл

зорилготойгоор хүниие
 хайлуулан түүдэбшын үнэхэ
 индус үүдэндэнь тараан хаядаг,
 Перугай индейцүүд наһа
 бараһан хүнэй бутаргадаһан
 яһа орхидог, хүнэй яһанһаа
 сэмгыень гаргаад, зосоонь
 гахайн өөхэ хээд, ородууд
 шатаадаг заншалтай байһан юм.
 Иимэ юрэ бусын дэн баряад, гэр
 тойрон, гурба дахин ябадаг хэн.
 Мүн лэ ород хулгайшан наһа
 бараһан хүнэй яһаар флейтэ дар-
 халаад, тэрээгээрээ наададаг
 байгаа. Шагнагшадын айхабтар
 бүхөөр иихэдэ унтадаг гэжэ тэдэ
 этигэдэг байһан юм ха.
 Түрүүшынгээ үхибүү түрэжэ
 ядаад наһа бараһан эхэнэрэй
 мүрэй яһа Мексикын индейцүүд
 тон иимэ зорилготойгоор
 хэрэглэдэг байһан юм. Тонохоёо
 байһан гэр руугаа орохынгоо
 урда тээ эдэ индейцүүд энэ
 яһаараа газар сохидог хэн.
 Иихэдэнь гэр соо унтажа
 байгшад дуулахаая, хүдэлхээ
 болишохо зэргэтэй байһан юм
 ха. Харин эртэ урдын грек
 хулгайшан хүниие хайлуулан
 түүдэбшэ дээрэһээ сусал абаад
 ерээ һаамни, ямаршы хэрэги
 нохой абяа дуугүй болоод,
 саашаа тэрьелшэхэ гээд этигэдэг
 байгаа.
 Үшөө урданай сагта Россин
 сүүдүүдтэ эдэ хэрэгүүд
 харагдадаг байгаа гээд элирнэ.
 Хулгайшад булаша малтаад, наһа
 бараһан хүнэй гар таһа сабшаад
 абадаг, доторһоонь юушыеб
 баһал отолдог байгаа. Эдээнные
 хэрэглэн, дэн хэдэг байһан юм

ха. Илангаяа саазалагдаһан гэмтэ
 ябадалтанай гар энэ ушарта эгээл
 аша туһатай гээд тоологдодог
 хэн.
 Гэр байранууд соо хулгай
 хэдэг зон зүүдхэлнүүдээ иимэ
 аргаар бүтээдэг байһан юм. Гар
 сооһоо шунанай урдажа хуу
 гараһанайнь удаа корица,
 селитрэ, давһан болон жэжэ
 болотороо бутаргадаһан перец
 хэһэн горшоог соо хатаагдадаг
 байһан юм. Хоёр долоон хоног
 соо хатаагдаһанай удаа халуун
 наран доро гү, али тангалай
 үбһөөр, мүн железугаар
 түлиһэн пешэн соо табигдадаг.
 Иигээд ямаршы "хэрэг"
 бээлүүдэ болохо юм.
 Европодо хатаагдаһан гарта
 саазалагдаһан гэмтэ ябадалтанай
 өөхэ хайлуулжа, дэн хээд
 носоогоо һаа, энээнные хараһан
 зон хүдэлжэ шадахаяа болидог
 гэлсэдэг хэн. Зарим ушарнуудта
 хатаагдаһан гарай хургануудта
 гал аһаагдадаг хэн. Ямар нэгэ
 хурганда галай аһаагүй һаань,
 гэр соо байгшад хэн нэгэн
 унтаагүй байна гээд ойгогдодог
 байһан юм.
 Харин ХХ зуун жэлдэ
 хулгайшад интеллектуальна
 талаһаа холо урагшаа дабшаа
 ааб даа. Тиихэдээ дээрэ
 дурсагдагша зүүдхэлнүүдые
 видеоаппаратура хулуугаад
 ябаһан хулгайшад хэрэглэхээс
 болёо юм аабза...
 И. КРИЦКИЙ.
 ("ЦИТ И МЕЧ" һонинһоо
 абтаба).

Надежда Петровна Хохлова тоо бүридхэгшөөр, ойро зуурахан
 бүхалтераар хүдэлөөд, нэгэ жэлэй худалдаа наймаанай курс
 түрлэһэн намтартай. Мүнөө Надежда Петровна дүрбэн жэл
 "Ветеран" магазинда хүдэлхэдөө, ажалай ба дайнай ветерануудта
 үндэстэй боложо шадаа.
 ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. П. Хохлова.
 А. Хар-Шэбэр.
 С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Болоһон ушар

ХОЁР НҮХЭДЭЙ ЯБАДАЛ

Добо-Ёнхорой хоёр хүршэ Улаан-Үдэдэ мяха тушаажа, мүнгэтэй болохые шийдэбэ. Харин тэрэнэ байла бэлэн байбагүй. Хүдөөгэй ветеринарай табиган тамга Улаан-Үдын дэлгүүрэй намгад балайшые тоожо үгэбэгүй. Тиигээд тэдэнэр машзаводой дэлгүүр ошожо, тамга табиюлхадаа, мүнгэ түлэхэ баатай болоо һэн. Яахаб даа, тэдэнэр хүүлшынгээ нэгэ хэды мүнгэтэй ябаһанаа түлөө бэлэй. Тиигэжэ тэдэ хоёрой байтарнь, шурагананан нэгэ хүбүүн хажуудан гүйжэ ерээд, Бадмада иигэжэ хандаба.

байһан Иван уруугаа харан, үдэн тээшэ гэрхэлээ бэлэй. Тэдэнэр тэндэһээ гаража, хонохо байраа бэдэрбэ. "Бурятия" гостиницада тэдэ хоёр хонохо газар олоод, нэгэ хүнэй зуу мянган түхэриг түлэхэ баатай болобо. Хайшан гэхэб, газаа хононхаар хоёр зуу мянган түхэриг түлэжэ, тэдэ хоёр хонобо. Удангүй комнато соогоо ороод байтарнь, гэнгэ телефоной ханхинаха абган дуудлаба. Бадма гайханандаа трубка абажа: "Алло" — гэбэ. Тиихэдэнь трубка сооһоонь: Таанда эхэнэр хэрэгтэй гү? — гээд нэгэ эхэнэрэй шэнгэн абган дуудлаба.

яб хаажархиба. Урмаа хухархан хоёр нүхэд үдэрөө хайшан гээд үнгэргэхээ мэдэжэ ядан, тэндэһээ гараба. Тиигээд, тэдэ Улаан-Үдын дэлгүүр хүрэжэ, нэгэ бага досоогуурнь ябажа, мяханай сэн хараба. Элдэб янзын мяхан элбэг гээшэнь! Гэнтэ худалдажа байһан зон соо Бадма сарайнь мяха абаһан хүбүүе танижархиба. Дүтэлжэ ошоходонь, тэрэ хүбүүниинь Бадмые танингүй урдаһаань: "Тарган хайн мяхан, арбан таба мянгаар абагты", — гэбэ.

- Та, намда сарайнгаа мяха килограммынь юһэн мянгаар худалдыт, — гэбэ. Түргэн мяхаяа тушаахаяа ханаһан Бадма баярлажа, сарайнгаа мяха бултын тэрэ хүбүүндэ худалдаба. Шэгнээд үзэхэдэнь, мяханинь зуун ерэн зургаан килограмм болобо. Нэгэ миллион долоон зуун жаран дүрбэн мянгатой болоһон Бадма ташаагаа тулажа, Ивандаа иигэжэ хүндэрбэ:

— Пэй, ямар юумээ хэлэбэ гээшэбта? Намгамни мэдээл хаа, арһа мяхыем хуулахал. — Танай өөрөө хөөрөөгүй хаатнай, хэн мэдэхэб? — гээд трубка соо энеэбхилһэн абган дуудлаба.

— Ши, хара нохой. намһаа юһэ мянгаар абаад, намда арбан табаар үгэхээ яажа ханаабиши?! — гээд, Бадма сухалдаба. Тэрэ хүбүүн эшһэндээ юушые дуутгарбайгүй. — Таанарта адли зоние нэгэ бага хооһодуулайби! Тиигээл хаа мэдэхэ байхат, ямар хүсэ шадалаар талха таряанай, мяханай бии болодогые... Хэдэн жэлдэ тэжээжэ, үбһэ хулһа сабшажа, энэ мяхан болотороо хайса хүлһээ гаргахыем мэдэнэ гүш?! — гээд, Бадма нюдаргаа зангидан, нюдөө үзүүрлэн, тэрэ хүбүүн тээшэ харана.

- Хүршэ, түргэн мяхаяа худалдаа даа... Тиигээд тэдэнэр удангүй Иванайнгаа жэлтэй болоһон гахайн мяханда тамга табиюлжа, "Ургы" гэжэ ресторан ошобо. Тэрэ ресторанда тушааха гэхэдэнь:

— Эй даа, ямар һэбхи муухай эхэнэр гээшэбта! — гээд, Бадма түргэн трубкаа табижархиба. — Ха-ха, — гээд, дуулажа байһан Иван энеэбэ. — Би шинии орондо байгаа хаа, туршаад үзэхэ байгааб.

— Ши, Иван намайе наадалжа байнхаар унтажа, үглөөгүүр эртэ бодожо, мүнгэндөө ошохоео мэдэ!.. — гээд шиилагар улаан болоһон Бадма хажуудаа байһан стул дээрэ халд байса хуушаба. Үглөөгүүр эртэ тэдэ хоёр бодожо, ресторана соо эдеэлхээ оробо. Сонхын хажууда байһан столнуудай нэгэндэ дүтэлжэ хуухатайнь адли: Юу захиабта? — гээд гартаа саарһа, ручка барихан нэгэ хүбүүн хажуудань зогсожо байба. Тэдэнэр мэгдэндээ юушые захихаяа ойгожо ядаад, хоёр аяга сай, хоёр гуляш, хоёр хүсөөг хилээмэ захиба. Тэрэнэ хамта гуша гаран мянганай боложо, мүнгээ хармалһан Бадма гэнгэ мэдэхэдэ, тархья маажажа байгаа бэлэй. Тиигээд тэдэнэр ресторанаа гаража, кассир басагантаяа уулзажа, мүнгэ абаха ханаатай ерэхэдэнь, "Саарһан дээрэ ноёной гар табиюлагты" гэбэ. Арай гэжэ "Ургы" ресторанай ноён эхэнэрые оложо, гар табиюлаад, һөөргөө ерэн гэхэдэнь: "Мүнгэн дууһаа, үдэрэй дүрбэн сагаар ерээрэйгты", — гээд, кассир басаган хамарайнь урда кассынгаа мүнгэ үгэдэг нүхэ хаб-

- Хуухалһан арһыень хуулажа абагты, — гээд, складые даадаг намган шангарба.

— Ши, Иван намайе наадалжа байнхаар унтажа, үглөөгүүр эртэ бодожо, мүнгэндөө ошохоео мэдэ!.. — гээд шиилагар улаан болоһон Бадма хажуудаа байһан стул дээрэ халд байса хуушаба.

— Алриһантай хэдытэб? — гээд Иван хураба. — Арбанай хүнэгөөр — зуу мянган түхэриг, харин найманай хүнэгөөр наа мянган түхэриг болохо, — гэбэ тэрэ эхэнэр.

Яахабиши даа тэдэ, урда үдэрын мэдэһэн байгаа хаа, тэдэ хоёр арһыень үбшээ абаха байгаа. Юунэй тулада хэды час хуухалжа зобобо гээшэбиди гэдэжэ байгаад, арай гэжэ гахайнгаа хальһа хуулажа абабад. Одоол абаха болоо бэшэ гү гэжэ ханаһаниинь, дүрбэн тагалсагынь сабшажа хаягты гэбэ. Хэдэн килограмм мяханынгаа хорожо байһыень хараһан Иван ехэ шаналба. Мэдээ хаа, тагалсагуудын сабшажа, намгандаа ши шахахынь үгэхэ һэм гэжэ тэрэ ханаба. Город соогуур тэдэниие тэбэрижэ ябаха бэшэ хадаа тэндэ орхихо баатай болобо. Одоол гахайнгаа мяха шэгнэжэ, мүнгээ абаха саарһатай болобо. Тэрэ саарһаа абажа, ехэ баяртайнууд, кассир басаганда ерэжэ хандаһаниинь: "Үглөөдэр үглөөгүүр юһэн сагта ерээрэйгты" гэбэ. Урагшагүй

— Харана гүш? Эдэе хоол болохогүй аад, иимэ үнэтэй. Арбан хоногто алриһа түүгээ хаа, тэрэ сарайнгаа сэндэ хүргэхэ байгааб. Юунэй тулада хэдэн жэл хаража зобобо гээшэбиди?! Хүдөөгэй зоной үхэр малһаа нэгэ бага ухаатэйнь мүнөөл мэдэжэ байнаб, — гээд, Бадма газар дээрэ ялд нэлбобо.

Тэдэнэй иигэһээр байтар саг үнтэржэ, одоол мүнгээ кассир басаганһаа абажа, тэдэнэр харгын машина утгажа, городской заханда гараа бэлэй.

ХОЁР ТАРХИ ҺААД УШАРУУЛНАГҮЙ

Ханна Германида 1962 ондо түрэхэдөө, хоёр тархитай, хүзүүтэй байгаа бэлэй. Гадна хоёр ондоо нугарһатай байбашье, хоёр гартай, хоёр хүлтэй һэн. Тэрэнэй багадань түрэлхидын ондоо зоной харасаһаа нюухые оролдодог байгаа. Тэрэ бусад үхибүүд мэтээр ехэ болоод, хадамда гараад, мүнөө Ньюстон хотодо ажаһууна.

ЭЛДЭБ ҺОНИНУУД ҺАА

Ямаршые гадаада түхэлтэй байгаа хаа, эрхимээр ажаһуужа болохо юм., — гэжэ Ханна онсолно.

хургаараа духыень тоншобо. Нүгөөдэнь айхабтараар сухалдаад, намган болохо басаганайнгаа долёобор хургыень таһа хазаб.

Маури Пеккаринен (48 һаһатай) 26 жэл соо нюужа ябаһан юумэээ журналистнуудта одоол нээжэ, хэлэжэ үгэбэ. Юуб гэхэдэ, тэрэ энэ хутасаа соо ходо хэмэл үһэ үлдөөд ябадаг байгаа юм ха. Эдэ жэлнүүд соо хэблэлдэ энээн тухайнь ходо бэшэдэг, наадалдаг һэн. Тиймэһээ нервыень нилээхэнээр халгаадаг байһыень мэдэрээд, мүнөө одоол сэхээ хэлэбэ гээшэ.

Хүбүүтэй болоходонь, Эндрюнь тон эхэдээл адли байшоо. Үбгэниинь энэ ушарһаа ехээр бахардаад, дурааа гутаад, гэрһээ гаража ябашоо. "Хоёр тархитай байха гээшэ эгээл аймшагтай бэшэ.

Мүнөө Ханна дахинаа эхэ болохоо байна. Тиихэдээ үхибүүниинь ганса тархитай байха гээд эмшэд багсаамжална.

Ивонна хоёр хоног соо больницада хэбтээ. Тээд хургыень һөөргөн оёжо, эмшэд шадаагүй. Харин Жюль 15 сүүдэхэ соо түрмэ соо хуугаад, болзоройнгоо дууһаада гараа ааб даа. Мүнөө эдэ хоёр бэе бэе руугаа харахашье дурагүй.

БАГАХАНШЫЕ ҺАА, ЗОРИГТОЙ Израильтянка Орит Тубулай (18 һаһатай) арда заатагүй

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Redactor Ц. Б. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ. РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: ДАШЕЕВА Г. Х., ДОНДОГОЙ Ц. Ц., ЖИЦЖИТОВ Б.М. Ж. (харюусалгата секретарь), НИМАЕВ П. Н. (редакторай орлогшо), ОЧИРОВ С. Д., ПИНТАЕВ В. И. (хэблэлэй директор), РИНЧИНОВ С.Д. (редакторай орлогшо), САМБЯЛОВА Т.В. Маней адрес: 670000, Улаан-Удэ, Каландаришвилиин вйлэс, 23, "Буряад үнэн" газетын редакци. Газетэ хэблэлэй 2 хууданан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэһэг 4327 Хэблэлдэ тушаагданан саг 18.30 Буряад Республикын республиканска типографида газетэ хэблэгдэ. Директорэйн телефон: 24045. Б-0079-дэхи номертойгоор бүрихлэдэ абтайхай. Заказ №201

Редакциин телефонууд: редакторай - 2-50-96, приёмнын - 2-54-54, редакторай орлогшонорой - 2-68-08, 2-62-62, харюусалгата секретариин - 2-50-52, секретариадай - 2-60-91, табиюуниинь - 2-55-97 (даагшань), 2-61-35, 2-56-23, социальнo-экономическа - 2-64-36 (даагшань), 2-63-86, 2-61-35, 2-67-81, соёлой, эрлэмэй болон хургуулинуудай - 2-60-01, 2-57-63, олонийтын хүдэлмэрийн ба мэдээлэлэй - 2-54-93, (даагшань), 2-34-05, 2-69-58; оршуулгын - 2-67-81; корректорнүүдэй - 2-33-61, компьютерна түбэй - 2-66-76. Мэдээлэлэй телефонууд: директор - 2-49-94, бухгалтери - 2-23-67, вахта - 2-67-95, 2-67-05.

Футбол

"СЭЛЭНГЭ" — "МЕТАЛЛУРГ" — 3:0

Зүүн зонодо наададаг команганууд 32-33-дахи уулзалганууд үнгэргэбэ. Манай "Сэлэнгэ" футболистнууд ээлжээтэ өөрынгөө стадион дээрэ үнгэргэһэн байна. Газарнаа наадаг дулаан байжа, хүн зон олоороо ерэжэ, "Сэлэнгынгээ" байтһаа хүүлшын наада хужарлан хараа.

Новокузнецкын "Металлург" команда мурьсөөнэй гурбадахи хуури эзэлжэ ябана. Тийхэдэ "Сэлэнгэтэй" наадаг урда тээ "Ангара" командые 3:1 тоотойгоор шүүһэн, дүн очкотой болоһон байба. "Металлург" — һайн бэлдэхэлтэй, бэрххээр наададаг футболистнуудтай команда. Футболистнууд хэр наадагша ааб?

Нааданай эхилэн сасуу "Сэлэнгын" футболистнууд хүсэтэйгөөр довтолбо. Манайхид айлшадай хамгаалагча хамгаалагча сохихоор һэдэлгэ гаргана. Айлшад бүмбэгээ талмайһаа иишэ тишшэнь сохижо байгаад, шанга довтолгооһоо воротон аргагүй хамгаали. Нааданай эхилһээр 16-дахи минутын байхада, айлшадай хамгаалагшад воротанаа хорёод метрай буруугаар наадажа, ялын бүмбэгэ сохиюула болобо. "Сэлэнгэ" дэхи номертой Георгий Ачкасовай тээ дээхэнүүр, бүр эршэтэйхэнээр сохиходо, тэрэнэ воротатай дээдэ улау руу оршолой. Стадион шууяшаба да. "Сэлэнгын" футболист довтолгоёо заахашье хуладуулагүй. Айлшадайнгаа вороташөө нэгэ бүмбэгэ оруулжа, суллагаһаа баярлуулба. Бүмбэгые командын 8-дахи номертой Георгий Гармашов оруулан байна.

Нааданай хоёрдохи хахадта айлшадай бүмбэгээ наа орууламсаар "Сэлэнгын" довтологшод баһал эршэ зоригтой урагшаа гараба. Уулзалгын эхлһээр гурбахан (48 минутын байхада, айлшадай ворота руу гурбадахи бүмбэгэ сохиюула Айлшадай командын хамгаалагша воротатай заханаа бг гэдэргэнь сохиходоо, бэлэн ябаһан Зыковтэ "үгэжэрхөө" бг хүүлэй үедэ зонин комангануудай дундаһаа "Сэлэнгэ" футболистнууд бээе һайн талаһаа харуулжа эхилээ.

БАЯРЫЕ ХҮРГЭНЭБДИ

Чингис Гуревай бенефис үнгэргэлгэдэ туһанай хүргэһэн Х. Намсараевай нэрэмжэтэ түрэл театры коллективтэ, спонсорнуудта — Шулуутын холёо тэжээлэй заводто (Б.Б. Шаралдаев, Ц.Д. Дашицыреновтэ), "Камаз" гэрэн автотранспортын (М.Б. Доржиевтэ), "Бурятавтосервис" бүлгэ (Н.Б. Вахроуновтэ), Хэжэнгын аймагай захиргааны "Долина Кижинги" газетын редактор Б.Б. Бальжинмаевта, Дээдэ-Хэжэнгын, Могошын нютагай захиргануудай гулванарта, Хэжэнгын дэхи, Хөөрхын дунда хургуулинуудта, сугтаа хургуулетэн нүхэдтэнь, нютагайхидтаа, дүтынгөө зондоо гаралдаа, мүн зохёохы үдэшэдэнь хабаадагшад бултандань үнэн зүрхэнэй баярые хүргэнэбди.

ЭЖЫНЬ, ТҮРЭЛХИДЭНЬ

сэрэгэй албанда ошолго гэхэдэнь, тэрэниие бэлэй Юуб гэхэдэ, энэ патронтай оройдоол 127 сангатай үндэртэй юм. Армида аба тулада үшөө 13 сангатай дугана. Зүгөөр израильтянка парламента олон гешүүдтэ хандаа. Тэрэ ханаһандаа хүрэхэл байһа ханахаар.

ХЭДЫ ХЭРЭГТЭЙ Эрэ хүндэ хэдэ хэрэгтэйб? Италийн футбол "Милан" командада довтолгошго Даниэль Милан 150 галстугтай. Эрэ бултын тусхай шкэфур хадагалаад байдаг.